

FINANŠU UN KAPITĀLA TIRGUS KOMISIJAS
2004. GADA PĀRSKATS

SATURS

Finanšu un kapitāla tirgus komisijas padomes ziņojums	2
Starptautiskā sadarbība	4
Normatīvo aktu izstrāde	5
Licencēšana	7
Uzraudzība	9
Garantiju fondu darbība	13
Finanšu un kapitāla tirgus komisijas galvenie uzdevumi 2005. gadam	15
Tirgus dalībnieku darbība 2004. gadā	16
Bankas	16
Krājaizdevu sabiedrības	19
Apdrošināšanas sabiedrības	20
Finanšu instrumentu tirgus	22
Ieguldījumu pakalpojumu sniedzēji	22
Ieguldījumu brokeru sabiedrības	23
Ieguldījumu pārvaldes sabiedrības un ieguldījumu fondi	23
Valsts fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldišana	24
Privātie pensiju fondi	26
Finanšu un kapitāla tirgus komisijas 2004. gada finanšu pārskati	28
Revidentu ziņojums Latvijas Republikas Saeimai	43
Pielikums. Finanšu un kapitāla tirgus komisijas struktūra	44

Finanšu un kapitāla tirgus komisijas padomes ziņojums

2004. gadā Finanšu un kapitāla tirgus komisija (Komisija) saskaņā ar Finanšu un kapitāla tirgus komisijas likumu veica banku, krājaizdevu sabiedrību, apdrošināšanas sabiedrību un apdrošināšanas starpnieku, kā arī finanšu instrumentu tirgus dalībnieku uzraudzību. Komisijas īstenotais uzraudzības darbs notika saskaņā ar Komisijas stratēģiju, nodrošinot Latvijas finanšu un kapitāla tirgus stabilitāti, veicinot tā attīstību, kā arī ieguldītāju, noguldītāju un apdrošināto personu interešu aizsardzību.

Komisija pārskata gadā darbojās kā pilntiesīga autonoma valsts iestāde, kuru pārvaldīja padome. Komisijas padome kopš tās iecelšanas ir strādājusi nemainīgā sastāvā: priekšsēdētājs – Uldis Cērps, priekšsēdētāja vietnieks – Jānis Brazovskis, padomes locekļi – Ludmila Vojevoda, Jānis Placis un Gvido Romeiko. Komisijas priekšsēdētāju un viņa vietnieku 2000. gada 26. septembrī uz sešiem gadiem amatā iecēla Saeima, bet Komisijas padomes locekļus 2001. gadā – Komisijas priekšsēdētājs, saskaņojot ar finanšu ministru un Latvijas Bankas prezidentu.

Komisijas darbība 2004. gadā tika finansēta no finanšu un kapitāla tirgus dalībnieku maksājumiem, kā arī no valsts budžeta un Latvijas Bankas maksājumiem. Komisija nesniedza maksas pakalpojumus un nav saņēmusi ziedojuimus. Pārskata gadā Komisijā nav bijusi Valsts kontroles pārbaude. Komisijas grāmatvedības kārtošanas pārbaudi pārskata periodā veica Valsts ieņēmumu dienests, un neatbilstības netika konstatētas.

2004. gadā notika 50 Komisijas padomes sēdes, kurās tika pieņemti 312 lēmumi. 46 padomes pieņemtie lēmumi bija saistoši visiem finanšu un kapitāla tirgus dalībniekiem. 226 lēmumi attiecās uz konkrētiem tirgus dalībniekiem – 51 lēmums bija nelabvēlīgs un attiecās uz 61 adresātu un 175 lēmumi bija labvēlīgi un attiecās uz 227 adresātiem. Savukārt 40 lēmumi noteica Komisijas praktiskās darbības vadību.

2004. gadā notika 18 Konsultatīvās padomes sēdes. Konsultatīvo padomi pēc paritātes principa veido Komisijas pārstāvji un finanšu un kapitāla tirgus dalībnieku sabiedrisko organizāciju vadītāji. Konsultatīvās padomes sēdes tika apspriesti divi likumpunkti – Finanšu konglomerātu likums un Apdrošināšanas un pārapdrošināšanas starpnieku darbības likums –, grozījumi piecos likumos (Apdrošināšanas sabiedrību un to uzraudzības likumā, Kreditiestāžu likumā, likumā "Par privātajiem pensiju fondiem", Finanšu instrumentu tirgus likumā un Valsts fondēto pensiju likumā) un 39 Komisijas noteikumu un ieteikumu projekti. Tāpat Konsultatīvās padomes locekļi tika regulāri iepazīstināti ar Noguldījumu garantiju fonda un Apdrošināto aizsardzības fonda aktīvu uzkrāšanu un pārvaldišanu. Konsultatīvā padome izvērtēja arī tirgus dalībnieku ierosinājumus. Konsultatīvā padome ir devusi pozitīvu vērtējumu Komisijas 2004. gada budžeta

izpildei, kā arī apstiprinājusi 2005. gada budžeta projektu. Pēc Konsultatīvās padomes vērtējuma, Komisija 2004. gadā ir sekmīgi īstenojusi tai uzdotās funkcijas un nodrošinājusi finanšu un kapitāla tirgus stabilitāti un attīstību.

Arī 2004. gadā Komisijas speciālisti piedalījās jauno Eiropas Savienības (ES) direktīvu projektu izstrādē, kā arī saskaņoja Latvijas tiesību aktus ar spēkā esošo direktīvu prasībām. Stājās spēkā grozījumi Kreditiestāžu likumā, Apdrošināšanas sabiedrību un to uzraudzības likumā un likumā "Par ieguldījumu sabiedrībām". Tika izstrādāti trīs jauni likumprojekti – Ministru kabineta noteikumi "Apdrošināšanas un pārapdrošināšanas starpnieku darbības noteikumi", Konglomerātu likums un Finanšu nodrošinājuma likums – un seši grozījumi citos likumos. Pilnveidojot Komisijas izdotos noteikumus, padome 2004. gadā apstiprināja 16 jaunus noteikumus un deviņus grozījumus tajos.

Komisija 2004. gadā veica 39 pārbaudes bankās, kurās tika vērtēti aktīvi un analizēta iekšējā kontroles sistēma. 35 pārbaudēs tika pārbaudīts arī tas, kā bankas nodrošina likuma "Par noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanu" prasību ievērošanu. Pārskata gadā tika veiktas 13 apdrošināšanas sabiedrību pārbaudes, t.sk. septiņas darbības pilnās pārbaudes un sešas tematiskās pārbaudes, kā arī viena privātā pensiju fonda pilnā pārbaude, ietverot pensiju fonda līdzekļu turētāja un līdzekļu pārvaldītāja pārbaudi, un vienas ieguldījumu pārvaldes sabiedrības – valsts fondēto pensiju shēmas privātā līdzekļu pārvaldītāja pārbaude. Pārskata gadā tika veiktas divas pārbaudes ieguldījumu brokeru sabiedrībās un viena bankā, kura veic ieguldījumu pakalpojumus, kā arī tika pārbaudīts vienīgais regulētā tirgus organizētājs. Uzraugot finanšu instrumentu tirgus darījumus, Komisijas pārstāvji raudzījās, lai finanšu instrumentu tirgū netiktu veikti manipulatīvi darījumi un tādi darījumi, kuros tiek izmantota iekšējā informācija. Pārskata gadā Komisija sāka divus administratīvos procesus un turpināja trīs lietas, kurās bija jānoskaidro, vai kāda persona netiešā veidā nav ieguvusi vismaz 50 procentus emitenta balsstiesīgā kapitāla un neizvairās no obligātā akciju atpirkšanas piedāvājuma izteikšanas. Minētajās lietās administratīvais process turpinās.

Pārskata gadā Komisijā sekmīgi darbojās iekšējās kontroles sistēma un Komisija aktīvi turpināja uzturēt un pilnveidot 2003. gada 7. maijā sertificēto Kvalitātes vadības sistēmu. Vairākas audita pārbaudes, kuras veica gan Komisijas iekšējais audits, gan *Bureau Veritas Quality International*, apliecināja Komisijas kvalitātes vadības sistēmas atbilstību standartam ISO 9001:2000.

2004. gadā Komisija veica savu klientu ikgadējo aptauju, uzzinot Latvijas Bankas, profesionālo asociāciju un tirgus dalībnieku vadības viedokli svarīgākajos Komisijas darbības aspektos – pārbaužu veikšanā, konsultācijās, regulējošo noteikumu izstrādē un informācijas sagatavošanā. Aptaujas rezultāti liecināja, ka Komisijas darbs kopumā tiek vērtēts kā ļoti labs vai labs. Izteiktie ierosinājumi tika izskatīti kvalitātes vadības pārskata sēdē un apkopoti Komisijas darba pilnveidošanai. Pārskata gadā Komisija veica arī

darbinieku aptauju par apmierinātību ar darbu Komisijā, un rezultāti tika apkopoti Komisijas darba pilnveidošanai. Aptaujas rezultāti liecināja, ka 95% darbinieku ir apmierināti ar darbu Komisijā.

Komisijas speciālisti papildināja zināšanas semināros par jaunās Bāzeles vienošanās par kapitālu (*Basel Capital Accord II*) ieviešanas noteikumiem, par kredītrisku noteikšanu un novēršanu, kā arī par noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanu.

Komisija 2004. gadā apstiprināja budžetu un darba plānu 2005. gadam, kurā prioritāte ir tirgus dalībnieku uzraudzība klātienes pārbaudēs, kas balstītas uz būtiskāko risku analīzi, kā arī uz noziedzīgi iegūtu līdzekļu iespējamās legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanu Latvijas finanšu sistēmā.

Starptautiskā sadarbība

Eiropas Savienība

Gan pirms, gan pēc Latvijas pievienošanās ES Komisija saskaņoja Latvijas tiesību aktus ar spēkā esošo ES direktīvu prasībām, kā arī piedalījās jauno direktīvu projektu izstrādē. Pārskata gadā, lai paustu nostāju un sniegtu priekšlikumus par dažādiem ES tiesību aktu projektiem, kas saistīti ar finanšu un kapitāla tirgu un kas tika skatīti Eiropas Ministru padomes ekonomikas un finanšu lietās (ECOFIN) un Pastāvīgo pārstāvju (COREPER) sanāksmēs, Komisijas pārstāvji gatavoja Latvijas nacionālo pozīciju un instrukciju projektus. Tāpat Komisija savas kompetences ietvaros izskatīja citu iestāžu sagatavotos pozīciju un instrukciju projektus un sniedza savu viedokli par tiem.

Starptautiskās organizācijas

Pārskata gadā Komisija turpināja sadarboties ar starptautiskajām organizācijām: Centrālās un Austrumeiropas banku uzraugu grupu (*Group of Banking Supervisors from Central and Eastern Europe*), Starptautisko apdrošināšanas uzraudzības asociāciju (*International Association of Insurance Supervisors*), Starptautisko pensiju uzraugu organizāciju (*International Organization of Pensions Supervisors*), Pasaules Banku (*World Bank*) un Starptautisko valūtas fondu (*International Monetary Fund*). Komisijas pārstāvji piedalījās arī Eiropas Padomes Naudas atmazgāšanas novēršanas pasākumu novērtēšanas ekspertu komisijas (*Selected Committee of Experts on the Evaluation of Anti-Money Laundering Measures (MONEYVAL)*) sēdēs. Sadarbība notika arī ar ārvalstu finanšu tirgus uzraudzības iestādēm, lai novērstu finanšu tirgu izmantošanu nelegāli iegūtu līdzekļu iespējamai legalizācijai.

Komisija piedalījās Starptautiskās apdrošināšanas uzraudzības asociācijas organizētajā pašnovērtēšanas programmā, lai izvērtētu, kā Komisija savā darbībā ievēro starptautiski vispāratzītos 28 apdrošināšanas uzraudzības pamatprincipus. Šīs programmas ietvaros tika aizpildīta un Starptautiskajai apdrošināšanas uzraudzības asociācijai nosūtīta pašnovērtējuma anketa.

Pēc Latvijas uzņemšanas ES Komisija pievienojās Eiropas Centrālās bankas sadarbības līgumam starp maksājumu sistēmas pārraugošajām institūcijām un banku uzraudzības institūcijām Ekonomiskās un monetārās savienības trešajā posmā (*Memorandum of Understanding on Co-operation Between Payment Systems Overseers and Banking Supervisors in Stage Three of Economic and Monetary Union*) un sadarbības līgumam par ES banku uzraudzības institūciju un centrālo banku sadarbību krīzes vadības situācijās (*Memorandum of Understanding on High-level Principles of Co-operation Between the Banking Supervisors and Central Banks of the European Union in Crisis Management Situations*), kā arī Eiropas Vērtspapīru regulatoru komitejas (*Committee of European Securities Regulators*) daudzpusējās sadarbības līgumam par informācijas apmaiņu un vērtspapīru tirgus uzraudzību (*Multilateral Memorandum of Understanding on the Exchange of Information and Surveillance of Securities Activities*).

Ārvalstu finanšu tirgus uzraudzības institūcijas

Komisija paplašināja sadarbības partneru loku ar ārvalstu finanšu tirgus uzraudzības institūcijām, vienojoties ar Sveices Federālo banku komisiju par informācijas apmaiņu. Kopumā Komisijai ir noslēgti 18 informācijas apmaiņas līgumi ar dažādu valstu finanšu tirgus uzraudzības institūcijām un panāktas divas vienošanās par informācijas apmaiņu bez rakstveida sadarbības līguma noslēgšanas.

Normatīvo aktu izstrāde

Lai nodrošinātu Latvijas normatīvo aktu atbilstību ES direktīvu prasībām, kā arī labākajai uzraudzības praksei, kopumā 2004. gadā tika izstrādāti un stājās spēkā septiņi grozījumi likumos, 16 Komisijas izdotie noteikumi un deviņi grozījumi noteikumos.

Pēc Eiropas Komisijas pieprasījuma Komisija gatavoja ES un attiecīgo Latvijas normatīvo aktu salīdzināšanas tabulas (*Transposition Table*) par apdrošināšanas sabiedrību sanācījās un likvidācijas direktīvu (2001/17/EK), dzīvības un nedzīvības apdrošināšanas sabiedrību maksātspējas rezervju prasību direktīvām (2002/12/EK un 2002/13/EK) un apdrošināšanas grupu uzraudzības direktīvu (98/78/EK), lai ES eksperīti varētu novērtēt Latvijas normatīvo aktu atbilstību ES tiesību kopumam (*acquis communautaire*).

Likumprojekti

Pārskata gadā Komisija piedalījās gan jaunu likumprojektu, gan likumu grozījumu izstrādē. Tika izstrādāti trīs likumprojekti un seši grozījumi likumos, kas pārskata gadā vēl bija apstiprināšanas procesā.

2004. gadā stājās spēkā:

Grozījumi **Kreditiestāžu likumā**, saskaņā ar kuriem:

- minimālā kapitāla prasība tika samazināta līdz 8% (līdz šim – 10%);
- likums tika papildināts ar jaunu kreditiestādes veidu – elektronisko naudas institūciju, kuras vienīgais darbības mērķis ir emitēt un apkalpot elektronisko naudu, un tika noteiktas šādas kreditiestādes darbību reglamentējošas normas. Likumā ir iestrādāts izņēmums, ka elektroniskās naudas institūcijām, kuras neplāno emitēt elektronisko naudu vairāk kā piecu miljonu euro apmērā, nav jāsaņem Komisijas izsniegtā licence;
- ar mērķi aizsargāt kreditoru un trešo personu tiesības visās dalībvalstis likums tika papildināts ar normām, kas regulē kreditiestāžu reorganizācijas pasākumus, maksātspējas procesu un likvidāciju, precizējot šo procesu realizējošo un uzraugošo kompetento institūciju piesaisti un to pilnvaras, lai nodrošinātu vienādas attieksmes, vienotības un universāluma principu to darbībās;
- likums tika papildināts ar normām, kas nosaka vispārējos principus ES kreditiestāžu uzraudzībai uz konsolidēto finanšu pārskatu pamata un nosaka sadarbības un informācijas apmaiņas tiesības uzraudzībā iesaistītajām institūcijām;
- likumā tika noteiktas prasības, kuras jāievēro kreditiestādēm, saņemot ārpakalpojumus no trešajām personām grāmatvedības kārtošanai, iekšējās kontroles organizēšanai, informācijas tehnoloģiju vai sistēmu pārvaldībai vai attīstībai, iekšējā revīzijas dienesta pienākumu pildīšanai vai finanšu pakalpojumu sniegšanai.

Grozījumi **Apdrošināšanas sabiedrību un to uzraudzības likumā**:

- likumā tika iekļauti nosacījumi par apdrošināšanas sabiedrības papildu uzraudzību saistībā ar tās mātes sabiedrību vai komercsabiedrību, kurā tā tiešā vai kontroles veidā ieguvusi 20 un vairāk procentu līdzdalību;
- likumā tika noteiktas prasības nedalībvalsts (valsts, kas nav ES vai Eiropas Ekonomikas zonas valsts) apdrošinātāja filiāles drošības naudai, kas jānogulda Latvijas Republikā reģistrētā kreditiestādē;
- likums tika papildināts ar normām, kas nosaka papildu prasības apdrošināšanas sabiedrības un nedalībvalsts apdrošinātāja filiāles tehnisko rezerviju segumam;
- likumā tika precizētas prasības apdrošināšanas līgumu nodošanai atkarībā no tā, kas ir apdrošināšanas līgumu nodevējs un kas ir apdrošināšanas līgumu saņēmējs, kā arī atkarībā no tā, vai apdrošināšanas līgumu nodevēja vai saņēmēja mītnes (reģistrācijas) valsts ir Latvijas Republika vai cita ES dalībvalsts;
- likums tika papildināts ar normām, kas nosaka sadarbības un informācijas apmaiņas tiesības uzraudzībā iesaistītajām institūcijām;
- likums tika papildināts ar prasībām, kuras jāievēro apdrošināšanas sabiedrībai un nedalībvalsts apdrošinātāja filiālei, saņemot ārpakalpojumus no trešajām personām grāmatvedības kārtošanai, iekšējās kontroles organizēšanai, informācijas tehnoloģiju uzturēšanai, iekšējā revīzijas dienesta pienākumu pildīšanai, apdrošināšanas riska parakstīšanai, apdrošināšanas atlīdzību noregulēšanai vai ieguldījumu veikšanai.

Grozījumi likumā "**Par ieguldījumu sabiedrībām**:

- noteica, ka termins "ieguldījumu sabiedrība" tiek aizstāts ar terminu "ieguldījumu pārvaldes sabiedrība", kurš nepārprotami norāda uz tiem pakalpojumiem (kolektīvo un individuālo ieguldījumu pārvaldišana), kurus minētās komercsabiedrības ir tiesīgas sniegt;
- paplašināja pakalpojumu klāstu, kurus ir tiesīgas sniegt ieguldījumu pārvaldes sabiedrības, iekļaujot tajā arī individuālo portfeļu pārvaldišanu un konsultāciju sniegšanu jautājumos par ieguldījumiem finanšu instrumentos;
- ieviesa vienotās licences principu ieguldījumu pārvaldes sabiedrību darbībā.

Regulējošie noteikumi

2004. gadā Komisijas padome apstiprināja vairākus noteikumus, lai regulējošās prasības saskaņotu ar ES direktīvu prasībām, starptautisko uzraudzības institūciju rekomendācijām, Komisijas padomes apstiprināto stratēģiju un labāko starptautisko praksi.

"Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanas iekšējās kontroles sistēmas izstrādes ieteikumi" tika izstrādāti, gan nemot vērā grozījumus likumā "Par noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanu", gan 2003. gada 20. jūnijā apstiprinātās Finanšu operāciju kontroles organizācijas (FATF) 40 rekomendācijas. Ieteikumos ir ieviestas vairākas

būtiskas izmaiņas tādās jomās kā patiesā labuma guvēja, čaulbankas un politiski ietekmīgas personas definīcija, klientu identifikācijas prasības, izmantojot starpnieka pakalpojumus. Ieteikumos ir arī paplašināts pazīmju saraksts, kuras var liecināt, ka tirgus dalibnieka klients ir "augsta riska" klients.

Grozījumi "Kapitāla pietiekamības aprēķināšanas noteikumos":

- ņemot vērā to, ka pēc jaunu dalibvalstu iestāšanās ES tika paplašināts A zonas valstu saraksts, tika samazinātas nosacītās riska pakāpes prasībām pret šo valstu centrālajām valdībām un centrālajām bankām (no 50% līdz 0%), prasībām pret Latvijas Republikas pašvaldībām (no 50% līdz 20%) un prasībām uz noteiktu termiņu pret Latvijas Republikas kreditiestādēm (no 50% līdz 20%);
- ņemot vērā lata piesaisti eiro, sākot ar 2005. gada 1. janvāri, eiro atklātā pozīcija tiek izslēgta no ārvalstu valūtu atklāto pozīciju aprēķiniem, bet kapitāla prasība eiro un latu sakrītošajai pozīcijai tiks noteikta 1% apmērā.

"Elektroniskās naudas institūciju ieguldījumu ierobežojumu noteikumi" ir izstrādāti nolūkā noteikt papildu ieguldījumu ierobežojumus, kuri licencētām elektroniskās naudas institūcijām jāievēro, izvietojot to aktīvu apjomu, kas atbilst emitētās elektroniskās naudas apjomam. "Elektroniskās naudas institūciju darbību raksturojošo rādītāju aprēķināšanas un pārskatu sagatavošanas noteikumi" nosaka elektroniskās naudas institūciju darbību raksturojošo rādītāju aprēķināšanu, pārskatu saturu un to iesniegšanas kārtību.

"Procentu likmju riska pārvaldišanas un procentu likmju riska termiņstruktūras pārskata sagatavošanas noteikumi" precīzē "Ieteikumos iekšējās kontroles sistēmas izveidošanai" paredzētās vispārējās prasības risku pārvaldišanai atbilstoši procentu riska specifikai un nosaka procentu likmju riska termiņstruktūras pārskata sagatavošanas un iesniegšanas kārtību. Pēc noteikumu stāšanās spēkā Latvijā būs ieviesti visi Bāzeles Banku uzraudzības komitejas efektīvas banku uzraudzības pamatprincipi.

"Informācijas par bankas kreditportfela struktūru sagatavošanas un iesniegšanas noteikumi" izstrādāti, lai nodrošinātu stingrāku kreditriska, kuru uzņēmušās bankas, pārraudzību un sniegtu papildu informāciju kreditportfela kvalitātes novērtēšanai. Tas ļaus nodrošināt augstu uzraudzības efektivitāti, ipaši banku pārbaužu sagatavošanu un veikšanu.

Grozījumi "Apdrošināšanas akciju sabiedrību un savstarpējās apdrošināšanas kooperatīvo biedrību gada pārskata un konsolidētā gada pārskata sagatavošanas noteikumos" nosaka, ka turpmāk arī nedalibvalstu apdrošinātāju filiāles sagatavos gada pārskatu saskaņā ar šo noteikumu prasībām.

"Nedzīvības apdrošinātāju pārskatu sagatavošanas noteikumi" un "Dzīvības apdrošinātāju pārskatu sagatavošanas noteikumi" turpmāk regulēs ne tikai

Latvijā dibināto apdrošinātāju, bet arī dalibvalstu un nedalibvalstu apdrošinātāju filiāļu regulāro pārskatu sagatavošanas un iesniegšanas kārtību.

"Dzīvības apdrošinātāju maksātspējas normas un pašu līdzekļu aprēķināšanas noteikumi" un **"Nedzīvības apdrošinātāju maksātspējas normas un pašu līdzekļu aprēķināšanas noteikumi"** ievieš izmaiņas attiecībā uz maksātspējas normas aprēķinu, salīdzinot ar iepriekšējo aprēķināšanas kārtību, lai nodrošinātu atbilstību direktīvas 73/239/EEK, direktīvas 2002/13/EK un direktīvas 2002/83/EK prasībām. Apdrošināšanas sabiedrības pašu līdzekļu aprēķins iekļauts apdrošinātāju maksātspējas normas un pašu līdzekļu aprēķināšanas noteikumos bez izmaiņām, taču ir noteikta pašu līdzekļu aprēķināšanas kārtība nedalibvalstu apdrošinātāju filiālēm.

"Ieguldījumu pārvaldes sabiedrību gada pārskatu sagatavošanas noteikumi" un **"Ieguldījumu brokeru sabiedrību gada pārskatu sagatavošanas noteikumi"** ir saistoti attiecīgi ieguldījumu pārvaldes sabiedrībām un ieguldījumu brokeru sabiedrībām, sagatavojoši gada pārskatus, kā arī kārtojot grāmatvedību. Finanšu pārskatu posteņu vērtēšana jāveic saskaņā ar Starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem un Pastāvīgās interpretāciju komitejas standartu interpretācijām.

"Ieguldījumu pārvaldes sabiedrību ceturkšņa pārskata sagatavošanas noteikumi" nosaka ceturkšņa pārskata saturu, formu un iesniegšanas kārtību. Noteikumi būs saistoši ne tikai Latvijā licencētām ieguldījumu pārvaldes sabiedrībām, bet arī dalibvalstīs licencētu pārvaldes sabiedrību filiālēm Latvijā, kā arī dalibvalstīs licencētām pārvaldes sabiedrībām, kuras izmanto tiesības sniegt pārvaldes pakalpojumus Latvijā, neatverot filiāli.

Licencēšana

Pārskata gada beigās Latvijā darbojās 22 bankas un viena ārvalsts bankas filiāle. 2004. gadā netika izsniegtā vai anulēta nevieta licence kreditiestādes darbībai.

Lidz gada beigām no Eiropas Ekonomikas zonas valstu finanšu sektora uzraudzības iestādēm bija saņemti 52 paziņojumi par šo valstu banku vēlmi sākt sniegt finanšu pakalpojumus Latvijā, neatverot filiāli. Pārskata gadā ES dalībvalstu finanšu uzraudzības institūcijām nosūtīts vienas Latvijas bankas iesniegums par pakalpojumu sniegšanas brīvības principa izmantošanu ES dalībvalstis (Zviedrijā un Vācijā).

2004. gada beigās darbojās 32 kooperatīvās krājaizdevu sabiedrības. Četrām jaundibinātām sabiedrībām tika izsniegtā licence krājaizdevu sabiedrības darbībai. Nevienai krājaizdevu sabiedrībai licence netika anulēta.

Apdrošināšanas sektorā 2004. gada beigās darbojās 17 apdrošināšanas sabiedrības. Pārskata gadā vienai apdrošināšanas sabiedrībai pēc pašas līguma tika anulētas visas izsniegtās licences apdrošināšanas veikšanai, bet divām citām apdrošināšanas sabiedrībām reorganizācijas ceļā tika atļauts apvienoties.

Lidz pārskata gada beigām no 20 Eiropas Ekonomikas zonas valstu apdrošināšanas uzraudzības institūcijām bija saņemti 109 iesniegumi par šajās valstis licencēto apdrošinātāju izteikto gribu izmantot pakalpojumu sniegšanas brīvības principu Latvijā, tajā skaitā viens iesniegums no Lietuvas par vēlmi realizēt pakalpojumu sniegšanas brīvības principu, atverot filiāli. Savukārt trīs Latvijas apdrošinātāju iesniegumi par pakalpojumu sniegšanas brīvības principa izmantošanu ES dalībvalstis tika nosūtīti ES dalībvalstu apdrošināšanas uzraudzības institūcijām.

2004. gada beigās Latvijā darbojās 31 apdrošināšanas brokeru sabiedrība. Licences tika izsniegtas piecām un anulētas trijām apdrošināšanas brokeru sabiedrībām. Divām sabiedrībām tika atteikts izsniegtās licence apdrošināšanas brokeru sabiedrības darbības veikšanai, jo to akcionāri nevarēja iesniegt brīva kapitāla pietiekamību apliecināšanas dokumentus.

Liela interese bija par apdrošināšanas brokeru darbu, ko pierāda 66 personām izsniegtie sertifikāti apdrošināšanas brokeru darbībai. 21 apdrošināšanas brokeru sertifikāts tika anulēts, personām pārtraucot brokeru darbu. 2004. gada beigās Latvijā bija reģistrēti 238 apdrošināšanas brokeri – fiziskās personas.

2004. gada beigās Latvijā strādāja pieci privātie pensiju fondi un bija pieejami 12 pensiju plāni. Vienam pensiju plānam pēc pensiju fonda līguma licence tika anulēta. Vienam pensiju fonda tika atteikts izsniegt speciālo atļauju (licenci) pensiju fonda darbībai likumā paredzētā dokumentu ie-sniegšanas termiņa kavējuma dēļ.

2004. gada beigās darbojās deviņas ieguldījumu pārvaldes sabiedrības, astoņām no tām ir izsniegtā arī licence valsts fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldišanai. Pārskata gadā divām ieguldījumu pārvaldes sabiedrībām tika izsniegtās licences ieguldījumu pārvaldes sabiedrības darbībai, bet vienai tika atteikts izsniegtās licence, jo tās akcionāri nevarēja iesniegt brīva kapitāla pietiekamību apliecināšanas dokumentus. Divām ieguldījumu pārvaldes sabiedrībām tika izsniegtā un divām sabiedrībām pārreģistrēta licence valsts fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldišanai. 2004. gadā tika reģistrēti divi jauni valsts fondēto pensiju shēmas līdzekļu ieguldījumu plāni, kā arī tika reģistrēti grozījumi 10 esošajos valsts fondēto pensiju shēmas līdzekļu ieguldījumu plānos. Saskaņā ar grozījumiem ieguldījumu pārvaldes sabiedrību likumā astoņām ieguldījumu pārvaldes sabiedrībām tika pārreģistrēta licence.

Pārskata gada beigās ieguldījumu pārvaldes sabiedrības pārvaldīja 12 atvērtos ieguldījumu fondus un četru slēgtos ieguldījumu fondus. 2004. gadā tika reģistrēti divi jauni atvētie ieguldījumu fondi un tika likvidēts viens slēgtais ieguldījumu fonds, jo gada laikā no fonda nodibināšanas netika laista apgrozībā nevieta ieguldījumu fonda apliecība. 2004. gadā trīs jauni ārvalstu ieguldījumu fondi izteica vēlmi izplatīt savus vērtspapīrus Latvijā, tādēļ pārskata gada beigās izplatīt vērtspapīrus Latvijā bija tiesīgi septiņi ārvalstis reģistrēti ieguldījumu fondi.

2004. gada beigās finanšu instrumentu tirgū darbojās 27 ieguldījumu pakalpojumu sniedzēji – 21 kreditiestāde un sešas ieguldījumu brokeru sabiedrības.

Lidz pārskata gada beigām no Eiropas Ekonomikas zonas valstu finanšu sektora uzraudzības iestādēm bija saņemti 73 paziņojumi par šo valstu ieguldījumu brokeru sabiedrību vēlmi sniegt ieguldījumu pakalpojumus Latvijā, neatverot filiāli.

2004. gadā Komisija atļāva izteikt vērtspapīru publisko piedāvājumu piecām akciju sabiedrībām. Tika izteikti parāda vērtspapīru publiskie piedāvājumi kopumā 31 milj. latu apmērā, kā arī akciju publiskais piedāvājums 0.4 milj. latu apmērā. Publiski tika piedāvātas *Nordea Bank Finland PLC* parādījumes 10 milj. latu apmērā, akciju sabiedrības "Akciju komercbanka "Baltikums"" obligācijas 5 milj. euro apmērā, valsts akciju sabiedrības "Latvijas Hipotēku un zemes banka" hipotekārās ķīlu zīmes 25 milj. ASV dolāru apmērā un akciju sabiedrības "Baltic Trust Bank" hipotekārās ķīlu zīmes 3 milj. latu un 3 milj. ASV dolāru apmērā. Tāpat publiski tika piedāvātas akciju sabiedrības "SAF Tehnika" akcijas 479 049 latu apmērā. Pēc sākotnējās izvietošanas pabeigšanas minētie vērtspapīri, proti, parāda vērtspapīri 28 milj. ASV dolāru apmērā, 3 855 500 euro apmērā un 4 milj. latu apmērā un akcijas 479 049 latu apmērā, tika iekļauti regulētā tirgū (Rīgas Fondu biržas Oficiālajā sarakstā).

Pārskata gadā Komisija reģistrēja septiņu akciju sabiedrību prospektus 14 076 074 akciju iekļaušanai regulētā tirgū, no kurām 10 694 149 akcijas (akcijas nominālvērtība 1 lats) tika iekļautas regulētā tirgū, proti, Rīgas Fondu biržas Brīvajā sarakstā.

2004. gadā atbilstoši Finanšu instrumentu tirgus likuma 66. panta pirmās daļas prasībām tika izteikti akciju atpirkšanas obligātie piedāvājumi deviņu akciju sabiedrību mazākuma akcionāriem.

2004. gadā pēc Finanšu instrumentu tirgus likuma prasību izpildes no publiskās apgrozības tika izņemtas 12 akciju sabiedrību akcijas.

Uzraudzība

Uzraudzības departaments ir lielākais departaments Komisijā – Banku un vērtspapīru tirgus daļā strādā 27 darbinieki, bet Apdrošināšanas daļā septiņi darbinieki. Banku jomā uzraudzība tiek veikta saskaņā ar Bāzeles efektīvas banku uzraudzības pamatprincipiem, apdrošināšanas jomā – Starptautiskās apdrošināšanas uzraudzības asociācijas pamatprincipiem un vērtspapīru tirgus jomā – Starptautiskās vērtspapīru komisiju organizācijas pamatprincipiem. Šie principi ir iestrādāti Latvijas normatīvajos aktos.

Komisija sadarbojās ar Latvijas Banku, divreiz gadā sagatavojot finanšu stabilitātes pārskatu, kurā tiek veikta makrouzraudzības analīze, salīdzināti Latvijas un eiro zonas svarīgākie finanšu stabilitātes rādītāji un banku risku novērtēšanas kvantitatīvo aprēķinu rezultāti.

Uzraudzības darba pamatprincipi

Finanšu sektora uzraudzība Latvijā balstās uz tirgus dalibnieku darbības risku novērtēšanu. 2004. gadā tirgus dalibnieku darbības uzraudzība tika veikta klātiesnes pārbaudēs, kā arī pamatojoties uz iesniegtajiem pārskatiem un analizējot būtiskākos darbības riskus. Nenot vērā ES uzraudzības veikšanas principus, Komisija jau 2003. gadā sāka darbu pie sistēmas izveides nepārtrauktai un sistemātiskai individuālo tirgus dalibnieku risku novērtēšanai. Šis darbs turpinājās arī 2004. gadā.

Lai pieņemtie lēmumi būtu skaidri un pamatooti, Komisijā, analizējot pārbaužu rezultātus, tiek uzsklausīti tirgus dalibnieki, kā arī profesionālo asociāciju pārstāvji.

Finanšu pārskatu analīze ļauj novērtēt tirgus dalibnieku finansiālo stabilitāti, darbības riskus un to tendences un darbības atbilstību likumā noteiktajām prasībām. Šo analīžu rezultāti regulāri tika iesniegti Komisijas padomei, kurā tika pārrunāti uzraudzības turpmākās darbības uzdevumi un prioritātes. Finanšu pārskatu analīze tiek ņemta vērā, plānojot klātiesnes pārbaudes. Pārbaužu galvenais uzdevums ir novērtēt uzraugāmās iestādes finansiālo stabilitāti, kapitāla pietiekamību un to, vai iekšējās kontroles sistēma nodrošina risku pietiekamu novērtēšanu un pārvaldišanu. Laikus atklājot problēmu cēloņus un rodot risinājumus to novēršanai, tiek mazināta individuālā tirgus dalibnieka iespēja nepildīt savas saistības, kā arī varbūtējo problēmu ietekme uz finanšu un kapitāla tirgu kopumā.

Lai nodrošinātu efektīvu, kvalitatīvu un visiem tirgus dalibniekiem vienlīdzīgu uzraudzību, Komisijā ir izstrādāta "Uzraudzības rokasgrāmata", kura nosaka vadlinijas un procedūras pārbaužu veikšanai. 2004. gadā, pamatojoties uz uzraudzības speciālistu pieredzi, tika papildināta rokasgrāmatas daļa, kura regulē iekšējās kontroles sistēmas pārbaudes veikšanu, kas saistīta ar noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanu.

Klientu sūdzību izskatīšana

2004. gadā tika nodrošināta tirgus dalibnieku klientu interešu aizsardzība, sekojot līdzi, vai tirgus dalibnieki sniedz klientiem skaidru un patiesu informāciju par likumdošanas prasībām finanšu pakalpojumiem, un palīdzot izprast sūdzību un strīdu izskatīšanas procedūras, kā arī klientu tiesības un pienākumus kopumā.

Komisijas speciālisti izskatīja klientu sūdzības un atsauksmes par finanšu un kapitāla tirgus dalibnieku darbību (kopā 2004. gadā – 180 iesniegumi, t.sk. par banku darbību – 101, par apdrošinātāju darbību – 67, par finanšu instrumentu tirgus dalibnieku darbību – 12). Lielākā sūdzību daļa bija saistīta ar bezskaidras naudas līdzekļu kredita pārvedumiem un darījumiem ar elektroniskajiem maksāšanas līdzekļiem kredītiestādēs, apdrošināšanas atlīdzības izmaksām apdrošināšanas sabiedrībās un vērtspapīru tirgū – ar emitētu darbību un akciju atpirķšanu. Klientu sūdzības bija nozīmīgs informācijas avots, kas norādīja uz iespējamiem trūkumiem tirgus dalibnieku darbībā. Kaut arī vairumā gadījumu Komisija saskaņā ar likumu nebija tiesīga risināt tirgus dalibnieku un klientu civiltiesiskos strīdus, jo tādi ir risināmi tiesā, Komisijas speciālisti iepazīnās ar sūdzībās izklāstīto, kā arī lūdz papildu informāciju no tirgus dalibniekiem, lai, saņemot šo informāciju, pārliecinātos, vai tirgus dalibnieks nav pārkāpis likumus vai noteikumus, kuru izpildi kontrole Komisija.

Banku un krājaizdevu sabiedrību uzraudzība

2004. gadā bankas Latvijā veidoja vairāk nekā 96% no finanšu sistēmas kopējiem aktīviem. Savukārt krājaizdevu sabiedrības veidoja 0.1% no kopējiem aktīviem.

Pārskata gadā Komisijas darbinieki bankās veica 39 pārbaudes. Tāpat kā iepriekšējos gados tika vērtēta aktīvu kvalitāte un analizēta iekšējās kontroles sistēma, tajā skaitā izvērtēta neparastu un aizdomīgu finanšu darījumu identifikācijas procedūru atbilstība likuma "Par noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanu" prasībām.

Pamatojoties uz konsolidētajiem finanšu pārskatiem, Komisija veica astoņu tādu banku uzraudzību, kuras veidoja banku grupas. Šīs pārbaudes ietvēra arī grupu veidojošo uzņēmumu, tajā skaitā līzinga sabiedrību, darbības pārbaudes, kuru mērķis bija pārliecināties, ka tajās ir izveidota efektīva iekšējās kontroles sistēma un riska vadības sistēma, kas ļauj bankai efektīvi pārvaldīt riska darījumus grupas ietvaros.

Kredītrisks

Pārskata gadā turpināja būtiski augt izsniegto kredītu apmērs, tāpēc pārbaudēs, veicot individuālo kredītu novērtēšanu, liela uzmanība tika pievērsta banku kreditriskā pārvaldišanas sistēmas (identificēšana, mērišana, pārraudzība un kontrole) novērtēšanai, lai savlaicīgi noteiktu tās trūkumus un iespējamās ar kredītu atmaksu saistītās problēmas. Tika izvērtēta banku kredītu piešķiršanas

stratēģija, politika un procedūras. 2004. gada laikā 11 bankās veiktajās pārbaudēs Komisijas darbinieki pārbaudīja kreditportfeļa kvalitāti.

Nemot vērā kreditportfeļa straujo pieaugumu, banku kreditportfeļos ir ievērojama gada laikā no jauna izsniegto kredītu daļa (61% no kopējā banku kreditportfeļa 2004. gada beigās), tāpēc lielāka uzmanība tika pievērsta bankas spējai adekvāti novērtēt potenciāla kreditnēmēja kreditspēju. Sevišķi svarīgi tas bija patēriņa un hipotekāro kredītu izsniegšanā fiziskām personām.

Komisija 2004. gadā lielāku uzmanību pievērsa arī banku politikai par potenciālo kreditnēmēju informēšanu, proti, vērsa banku uzmanību, ka, piešķirot kredītus, banku pienākums ir jau pirms kredīta piešķiršanas vispusīgi informēt klientu par riskiem, aizņemoties ar mainigu procentu likmi un citā valūtā nekā tā ienākumi, un ka bankām ir jāiepazīstina klients ar vairākiem piemēriem, kā mainīties klienta regulārie maksājumi, ja augs kredīta procentu likme un/vai kreditnēmējam nelabvēlīgā virzienā mainīties ārvalstu valūtas kurss pret latu.

Likviditātes risks

Jau iepriekšējā gada pārbaudes bankās liecināja, ka banku sektors ir labi kapitalizēts un likvīds. Arī 2004. gadā Latvijas bankas pastāvīgi uzturēja augstu likviditātes rādītāju, nemot vērā to aktīvu un pasīvu termiņstruktuŗu. Veicot pārbaudes, galvenais uzdevums bija pārliecināties, ka bankas nodrošina likviditātes ikdienas pārvaldišanu un kontroli, ievēro iekšējos darījumu limitus un nepakļauj banku darbību paaugstinātam likviditātes riskam nākotnē.

Tirdzniecības risks

Latvijas bankām nebija būtiski izteikta tirdzniecības riska, jo to ieguldījumi finanšu instrumentos nebija lieli. Tomēr, pārbaudot bankas, kurām bija ieguldījumu portfelis, uzmanība tika pievērsta ieguldījumu pārvaldišanas un novērtēšanas procedūrām.

Reputācijas risks

2004. gadā Komisija turpināja darbu gan likumdošanas jomā pie jaunu likumprojektu izstrādes, gan praktiskajā uzraudzībā, lai tirdzniecību iekšējās kontroles sistēmas būtu izstrādātas tā, ka tās spēj savlaicīgi identificēt neparastus un aizdomīgus darījumus un tirdzniecību iekšējās kontroles sistēmas novērtēšanas procedūrām.

2004. gadā tika veiktas 35 tematiskās pārbaudes 19 bankās par to, kā bankas nodrošina likuma "Par noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanu" prasību ievērošanu un kāda ir to iekšējās kontroles sistēmu kvalitāte un efektivitāte. Pārbaudēs tika konstatēti šādi trūkumi:

- nepilnības bankas politikā un/vai procedūrās – 13 bankās;
- likuma prasības neievērošana par klientu identifikāciju – piecās bankās;

- prasības neievērošana par mērķtiecīgu pasākumu veikšanu trešās personas (patiesā labuma guvēja) identificēšanai – 13 bankās;
- prasības neievērošana par ziņošanu Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas dienestam par pārbaužu gaitā atklātajiem neparastiem vai aizdomīgiem finanšu darījumiem – 13 bankās.

Gadījumos, kad Komisija pārbaužu laikā konstatē, ka par kādu darījumu, kas Komisijas darbiniekiem liekas aizdomīgs vai neparasts, banka nav ziņojusi, Komisija sniedz ziņojumu Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas dienestam. 2004. gadā Komisija iesnidza Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas dienestam 103 šādus ziņojumus.

Pārbaužu laikā tika konstatēta prasību par efektīvu un atbilstošu iekšējās kontroles sistēmu noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas jomā neievērošana. Galvenās konstatētās nepilnības bija saistītas ar nepietiekamu klientu saimnieciskās darbības pārzināšanu, klientu saimniecisko darbību raksturojošo dokumentu neesamību klientu lietās, trasta līdzekļu izcelsmes avotu nepietiekamu izpēti.

Nemot vērā konstatēto trūkumu būtību un ievērojot lietderības un samērības principus, Komisija 2004. gadā pieņēma deviņus administratīvos aktus:

- vienai bankai uzlika soda naudu;
- piecām bankām piemēroja pastiprinātas uzraudzības kārtību, divas bankas no tām tika brīdinātas par valdes locekļu, kurš atbild par noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanu, atsaukšanu no amata;
- divām bankām tika izteikts brīdinājums par visu valdes locekļu atsaukšanu;
- vienai bankai tika izteikts brīdinājums par licences finanšu pakalpojumu sniegšanai anulēšanu.

Piemērojot šīs sankcijas, visām bankām noteikts termiņš, līdz kuram jāveic bankas klientu identifikācija un patieso labuma guvēju noskaidrošana, to saimnieciskās un personiskās darbības pārzināšana, jānodrošina attiecīgu informāciju apstiprinošu dokumentu pastāvīga esamība bankas dokumentu un grāmatvedības reģistros un jāslēdz visi konti klientiem, kuri nav identificēti vai kuru saimniecisko un personisko darbību banka nepārzina.

Komisijas noteikto prasību izpilde 2004. gadā ievērojami uzlaboja banku klientu bāzi, un 2003.–2004. gada laikā bankas slēdza kontus tiem klientiem, kuri nevēlējās sniegt visu nepieciešamo informāciju par savu saimniecisko darbību, patiesajiem labuma guvējiem un kuru darījumi tika klasificēti kā aizdomīgi. Nemot vērā vairāku banku veiktos pasākumus iekšējās kontroles sistēmas uzlabošanā, 2004. gadā trijām bankām tika atcelta pastiprinātās uzraudzības kārtība.

Savukārt Komisija, veicinot banku iekšējās kontroles sistēmas uzlabošanu:

- informēja bankas par tām neparasto un aizdomīgo finanšu darījumu pazīmēm, kuras tika biežāk atklātas Komisijas pārbaudēs;

- uzdeva bankām veikt pastāvīgu interneta mājas lapās ie-vietoto reklāmu (par Latvijas banku sniegtajiem finanšu pakalpojumiem) analizi, lai novērstu maldinošas informācijas publicēšanu, kas varētu atstāt negatīvu ie-spaidu uz bankas reputāciju.

Arī 2004. gadā Komisija apkopoja gadījumus, kad pastāvēja aizdomas par iespējamiem naudas atmazgāšanas gadījumiem, un šīs tipoloģijas izsūtīja visiem tirgus dalībniekiem, lai tie spētu nodrošināt, ka to iekšējās kontroles sistēmas nodrošina šādu aizdomīgu darījumu savalaicīgu identifikāciju. Šādi apkopojumi bankām tika nosūtīti arī agrāk.

Jaunie finanšu pakalpojumi

2004. gadā Komisija izskatīja 20 kreditiestāžu iesniegumus par jaunu finanšu pakalpojumu sniegšanu vai finanšu pakalpojumu sniegšanas kārtības grozījumiem. Jaunie finanšu pakalpojumi bija saistīti ar norēķinu sistēmu ieviešanu, noguldījumu pieņemšanu un ar kredītu piedāvājumiem. Komisija pārbaudīja, vai iesniegtās politikas un procedūras nodrošina pietiekamu risku pārvaldišanu un pakalpojumu atbilstību likuma prasībām, un divos gadījumos iebilda pret jauno pakalpojumu sniegšanu.

Apdrošināšanas sabiedrību uzraudzība

2004. gada beigās apdrošināšanas sabiedrības veidoja 1.9% no Latvijas finanšu sistēmas aktīviem.

Komisijas darbinieki 2004. gadā veica 13 apdrošināšanas sabiedrību pārbaudes, t.sk. septiņas darbības pilnās pārbaudes un sešas tematiskās pārbaudes. Pārbaudēs īpaša uzmanība tika pievērsta apdrošināšanas sabiedrību aktīvu kvalitātei, tehnisko rezervju pietiekamībai, pārapdrošināšanas līgumiem, saistību nodošanai pārapdrošināšanā, tehnisko rezervju ieguldījumu atbilstībai Apdrošināšanas sabiedrību un to uzraudzības likuma prasībām, kā arī apdrošināšanas sabiedrību iekšējās kontroles sistēmai un likuma "Par noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanu" prasību izpildei. Pēc katras pārbaudes Komija noteica veicamos pasākumus konstatēto trūkumu novēršanai. Pārbaudēs īpaša uzmanība tika pievērsta iekšējās kontroles sistēmām, lai pārliecinātos, vai apdrošinātāji pastāvīgi apzina iespējamos riskus un tos kontrolē. Pēc pārbaudes par katu apdrošinātāju tika sagatavots risku novērtējums, kas tika izskatīts Komisijas padomē. Tika izvērtēti riski, kas saistīti ar riska parakstīšanu, tehnisko rezervju veidošanu, saistību pārapdrošināšanu, ieguldījumu darbību, kā arī vadības risks, operāciju veikšanas risks un reputācijas risks.

Apdrošināšanas sabiedrību uzraudzības process sastāv no divām daļām – Komisijas darbinieki analizē apdrošināšanas sabiedrību iesniegtos pārskatus un veic apdrošināšanas sabiedrību pārbaudes, novērtējot to darbības atbilstību likumu, Komisijas apstiprināto noteikumu un citu normatīvo aktu prasībām. Komisijas darbinieki regulāri sekot līdzi apdrošināšanas sabiedrību darbības rādītājiem, to izmaiņu

tendencēm, nepieciešamības gadījumā prasot konstatēto trūkumu novēršanu.

2004. gadā veiktais apdrošināšanas sabiedrību pārbaudēs konstatēti šādi trūkumi:

- aktīvi nav novērtēti atbilstoši Komisijas noteikumu prasībām;
- uzskaņot klientu piesaistīšanas izdevumus, netiek ievērotas Komisijas pārskatu sagatavošanas noteikumu prasības;
- izstrādājot tehnisko rezervju veidošanas kārtību un veidojot tehniskās rezerves, netiek ievērota apdrošinātāja vadības izstrādāto un apstiprināto tehnisko rezervju veidošanas kārtību, kā dēļ netiek veidotas tehniskās rezerves pietiekamā apmērā atbilstoši saistībām par noslēgtajiem apdrošināšanas un pieņemtās pārapdrošināšanas līgumiem;
- nav nodrošināta efektīvas iekšējās kontroles sistēmas izveide un darbība atbilstoši likuma prasībām.

2004. gadā Komisija turpināja pievērst uzmanību noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanai apdrošināšanas sektorā.

2004. gadā pēc Komisijas veiktajām pārbaudēm divām apdrošināšanas sabiedrībām tika uzlikta soda nauda 10 tūkst. latu apmērā katrai par Apdrošināšanas sabiedrību un to uzraudzības likuma prasību, kā arī par citu likumu prasību neievērošanu. Minētajām sabiedrībām tika pieprasīts iesniegt finansiālā stāvokļa uzlabošanas plānus par to, kā tiks nodrošināts pašu līdzekļu apmērs un tehnisko rezervju segums atbilstoši likuma prasībām.

Privāto pensiju fondu un valsts fondēto pensiju shēmas uzraudzība

Pārskata gadā pensiju fondi veidoja 0.01% no Latvijas finanšu sistēmas aktīviem.

2004. gadā tika veikta viena privātā pensiju fonda pilnā pārbaude, ietverot arī pensiju fonda līdzekļu turētāja un līdzekļu pārvaldītāja – ieguldījumu brokeru sabiedrības pārbaudi. Tās mērķis bija novērtēt pensiju fonda finansiālo stāvokli, vadības darbu, pensiju plāna aktīvu kvalitāti, ienākumu/izdevumu struktūru, kā arī pensiju fonda, līdzekļu turētāja un līdzekļu pārvaldītāja darbības atbilstību likumu, Komisijas izdoto noteikumu un norādījumu un citu normatīvo aktu prasībām.

2004. gadā tika veikta arī vienas ieguldījumu pārvaldes sabiedrības – valsts fondēto pensiju shēmas privātā līdzekļu pārvaldītāja pārbaude, lai pārliecinātos par tā darbības atbilstību normatīvo aktu prasībām.

Finanšu instrumentu tirgus uzraudzība Emitentu darbība

2004. gads emitentu uzraudzības jomā bija nozīmīgs ar to, ka saskaņā ar Finanšu instrumentu tirgus likuma, kas stājās spēkā 2004. gada 1. janvārī, normām finanšu instrumentu atrašanās regulētā tirgū ir nepieciešams priekšnoteikums, lai

finanšu instrumenti būtu publiskajā apgrozībā. Pārejas periods emitentiem deva iespēju sakārtot akciju publisko apgrozību atbilstoši likuma prasībām, proti, likums noteica, ka akciju sabiedrību, kuru akcijas laistas publiskajā apgrozībā līdz Finanšu instrumentu tirgus likuma spēkā stāšanās dienai, bet nav iekļautas regulētā tirgū, akcionāru sapulcei, kura apstiprina 2003. gada pārskatu, jāizskata jautājums par akciju iekļaušanu regulētā tirgū. Ja akcionāru sapulce pieņēma lēmumu neiekļaut akcijas regulētajā tirgū, tiem akcionāriem, kuri balsojuši pret iekļaušanu, jāizsaka akciju atpirkšanas obligātais piedāvājums.

Finanšu instrumentu tirgus likuma Pārejas noteikumi attiecas uz 29 emitentiem, kuriem akcionāru sapulcē bija jāizskata jautājums par akciju iekļaušanu regulētā tirgū. 2004. gadā 16 emitenti pieņēma lēmumu par akciju iekļaušanu regulētā tirgū. Saskaņā ar Finanšu instrumentu tirgus likumā noteikto, lai iekļautu akcijas regulētā tirgū, Komisijā jāreģistrē prospekte. Pārskata gadā septiņas no minētajām 16 akciju sabiedribām reģistrēja Komisijā prospektus akciju iekļaušanai regulētā tirgū. 10 emitentu akcionāru sapulces pieņēma lēmumu neiekļaut akcijas regulētā tirgū. Septiņu emitentu akcionāri, kuri balsoja pret akciju iekļaušanu regulētā tirgū, izteica obligāto akciju atpirkšanas piedāvājumu (no tiem četru emitentu akcionāriem Komisija atlāva izmatot likumā noteiktās tiesības izteikt arī galigo akciju atpirkšanas piedāvājumu). Divos gadījumos Komisija sāka administratīvo procesu, jo emitenta akcionāri akcionāru sapulcē pieņēma lēmumu neiekļaut akcijas regulētā tirgū, bet akcionāri, kuri balsoja pret akciju iekļaušanu regulētā tirgū, Finanšu instrumentu tirgus likumā noteiktajā kārtībā un termiņā neizteica obligāto akciju atpirkšanas piedāvājumu. Trīs emitentu akcionāri akcionāru sapulcē 2004. gadā nepieņēma lēmumu par akciju iekļaušanu regulētā tirgū. Komisija ir izstrādājusi grozījumus Finanšu instrumentu tirgus likumā, kuros ir noteikts galigais lēmuma par akciju iekļaušanu regulētā tirgū pieņemšanas termiņš – 2005. gada 31. decembris –, kā arī ir noteikta atbildība par šīs likuma prasības neievērošanu.

Divos gadījumos Komisija veica administratīvo procesu, kad persona nebija ziņojusi par nozīmīgas līdzdalības iegūšanu emitenta balsstiesīgajā kapitālā vai nebija ziņojusi par akciju atsavināšanu apjomā, kas noteikts likumā.

Uzraugot darījumus ar finanšu instrumentiem regulētajā tirgū, Komisija pastāvigi sekoja līdzī, vai regulētajā tirgū nenotiek tirgus manipulācijas.

Vienā gadījumā Komisija nosūtīja informāciju policijai, lai noskaidrotu, vai personu veiktajos darījumos nav izmantota emitenta iekšējā informācija, kuras izmantošanas aizliegums noteikts Finanšu instrumentu tirgus likuma 85. pantā, jo saskaņā ar Krimināllikuma 193. panta pirmo daļu par finanšu instrumentu iegūšanu vai atsavināšanu, pamatojoties uz finanšu instrumentu tirgus iekšējo informāciju, ir paredzēta kriminālatbildība.

2004. gadā Komisija sāka divus administratīvos procesus un turpināja administratīvo procesu trijās 2003. gadā sāktajās administratīvajās lietās, kurās Komisijai jānoskaidro, vai kāda persona netiešā veidā nav ieguvusi vismaz 50 procēntus emitenta balsstiesīgā kapitāla un neizvairās no obligātā akciju atpirkšanas piedāvājuma izteikšanas. Šajās lietās administratīvā procesa ilgums ir saistīts ar nepieciešamību iegūt informāciju no ārvalstu uzraudzības institūcijām un ārvalstu tirgus dalībniekiem.

ieguldījumu brokeru sabiedrības un ieguldījumu pārvaldes sabiedrības

2004. gada beigās ieguldījumu brokeru sabiedrības veidoja 0.07% no Latvijas finanšu sistēmas aktīviem un ieguldījumu pārvaldes sabiedrības veidoja 0.02% no Latvijas finanšu sistēmas aktīviem.

2004. gadā tika veiktas divas pārbaudes ieguldījumu brokeru sabiedrībās un viena bankā, kura sniedz ieguldījumu pakalpojumus. Pārbaudēs tika vērtēti ieguldījumu brokeru sabiedrību aktīvi, analizētas iekšējās kontroles sistēmas, ieguldījumu pakalpojumu sniegšanas kārtības atbilstība likuma prasībām un citiem saistošajiem regulētā tirgus organizētāja un Komisijas noteikumiem, kā arī tika izvērtēta sabiedrību klientu neparastu un aizdomīgu finanšu darījumu identifikācijas procedūru atbilstība likuma "Par noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanu" prasībām.

Regulētā tirgus organizētāji

2004. gadā tika veikta viena regulētā tirgus organizētāja – Rīgas Fondu biržas – pārbaude. Tās mērķis bija novērtēt regulētā tirgus organizētāja darbību manipulatīvo darījumu veikšanas identifikācijas un informācijas izplatīšanas jomā, kā arī novērtēt iekšējās kontroles sistēmas efektivitāti.

Informācijas sistēmu pārbaudes

Nemot vērā relatīvi lielo finanšu un kapitāla tirgus dalībnieku sniegtogumu atkarību no informācijas tehnoloģiju lietošanas, Komisija 2004. gadā turpināja veikt uzraudzības darbības informācijas sistēmu drošības risku pārvaldības jomā. Pārskata gadā Komisija veica 10 informācijas sistēmu drošības klātienes pārbaudes. Pārbaudēs ipaša uzmanība tika pievērsta finanšu un kapitāla tirgus dalībnieku sniegtajiem attālinātajiem elektroniskajiem pakalpojumiem.

Tā kā šajā jomā ir vērojama pieaugoša tendence attiecībā uz ārējiem informācijas sistēmu apdraudējumiem, viens no informācijas sistēmu drošības uzraudzības mērķiem, ko realizēja Komisija, bija nodrošināt, lai tirgus dalībnieki īstenotu adekvātu informācijas sistēmu drošību pakalpojumu sniegšanā saviem klientiem.

Garantiju fondu darbība Noguldījumu garantiju fonds

Latvijas kreditiestādēs fizisko personu noguldījumi tiek garantēti kopš 1998. gada 1. oktobra, kad stājās spēkā Fizisko personu noguldījumu garantiju likums. Kopš 2003. gada 1. janvāra spēkā ir Noguldījumu garantiju likums, kas paredz, ka Noguldījumu garantiju fondā (tālāk tekstā – fonds) uzkrātie līdzekļi garantē ne tikai fizisko, bet arī juridisko personu noguldījumus līdz likumā noteiktajam apmēram. 2004. gadā garantētā atlīdzība katrā kreditiestādē gan fiziskai, gan juridiskai personai bija 6 tūkst. latu. Paredzēts, ka garantētās atlīdzības maksimālais apmērs nākamo triju gadu laikā pakāpeniski pieauga un 2008. gadā tas būs 13 tūkst. latu vienai personai (gan fiziskai, gan juridiskai) katrā bankā vai krājaizdevu sabiedrībā (sk. 1. att.).

Kā liecina Komisijas apkopotā informācija, 97% noguldītāju kontu nebija vairāk par 6 tūkst. latu, tādējādi var teikt, ka 2004. gadā valsts 97% noguldītāju garantēja visas noguldījuma summas atmaksu.

Fonda līdzekļu uzkrāšanu un pārvaldišanu veic Komisija. 2004. gada beigās fondā bija uzkrāti 23.2 milj. latu.

Fonda līdzekļu uzkrāšanu un garantētās atlīdzības izmaksu uzrauga Komisijas Konsultatīvā padome. Gadījumā, ja fondā nepietiek līdzekļu, lai veiktu garantēto atlīdzību izmaksu noguldītājiem, saskaņā ar likumu tās ar Komisijas starpniecību tiek izmaksātas no valsts budžeta līdzekļiem. Kopš fonda darbības sākuma tā līdzekļi nav izmantoti garantēto atlīdzību izmaksai, jo kopš noguldījumu garantiju sistēmas izveides 1998. gadā Latvijas banku un krājaizdevu sabiedrību sistēmā nav bijis neviens noguldījumu nepieejamības gadījuma.

Apdrošināto aizsardzības fonds

Lai aizsargātu apdrošināto personu intereses apdrošinātāja bankrota gadījumā, 1999. gadā tika izveidots Apdrošināto aizsardzības fonds (tālāk tekstā – aizsardzības fonds).

Aizsardzības fonda līdzekļus veido apdrošināšanas sabiedrību atskaitījumi 1% apmērā no to bruto apdrošināšanas prēmiju kopsummas, kuras saņemtas no fiziskajām personām par likumā norāditajiem apdrošināšanas veidiem. 2004. gada beigās aizsardzības fondā bija uzkrāti 1.4 milj. latu.

Aizsardzības fonda daļa, ko veidoja dzīvības apdrošināšanas sabiedrību maksājumi, 2004. gada beigās bija 0.3 milj. latu apmērā. Aizsardzības fonda daļa, ko veidoja pārējo apdrošināšanas sabiedrību maksājumi, 2004. gada beigās bija 1.1 milj. latu apmērā (sk. 2. att.).

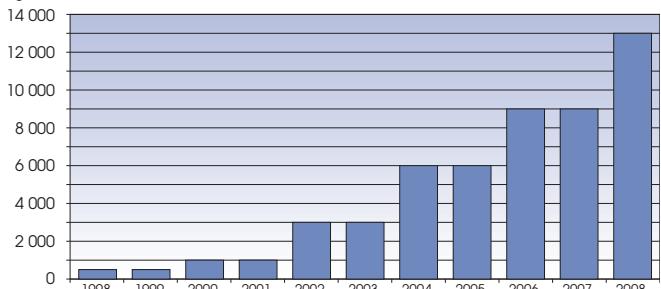
Atlīdzības izmaksu var saņemt tikai apdrošinājuma ņēmējs fiziska persona:

1) dzīvības apdrošināšanā – 100% apdrošināšanas atlīdzības apmērā, bet ne vairāk kā 2 tūkst. latu vienam apdrošinājuma ņēmējam;

1. attēls

GARANTĒTĀS ATLĪDZĪBAS APMĒRA PIEAUGUMS VIENAM NOGULDĪTĀJAM 1998.–2008. GADĀ

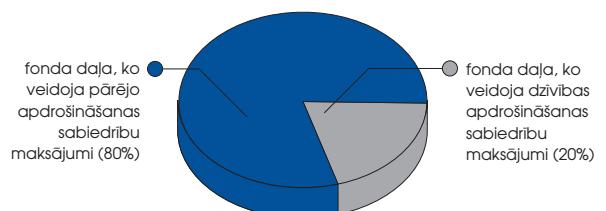
(perioda sākumā; latos)

2. attēls

APDROŠINĀTO AIZSARDZĪBAS FONDA STRUKTŪRA

(2004. gada beigās; %)

2) pārējos likumā minētajos apdrošināšanas veidos – 50% apdrošināšanas atlīdzības apmērā, bet ne vairāk kā 2 tūkst. latu vienam apdrošinājuma ņēmējam.

Kopš aizsardzības fonda darbības sākuma, aizsargājot apdrošināto intereses apdrošināšanas sabiedrības bankrota gadījumā, ir izmantoti aizsardzības fonda līdzekļi garantēto atlīdzību izmaksai 8 671 lata apmērā, atlīdzību fiziskās personas jau saņēmušas 8 607 lata apmērā (2003. gadā – 6 588 lata apmērā, 2004. gadā – 2 019 lata apmērā). Līdzekļi izlietoti, lai izmaksātu kompensācijas maksātnespējīgās AAS "AK Alianse" klientiem.

Finanšu instrumentu tirgus klientu (ieguldītāju) aizsardzība

Kopš 2002. gada 1. janvāra Latvijā ir spēkā Ieguldītāju aizsardzības likums, kas nodrošina ES prasībām atbilstošas ieguldītāju aizsardzības sistēmas ieviešanu. Gadījumos, kad ieguldījumu pakalpojumu sniedzēji (bankas un brokeru sabiedrības) nespēj pildit savas saistības, ieguldītājiem ir tiesības saņemt kompensāciju. Saistību neizpildi paredzēts kompensēt 90% apmērā no neatgriezeniski pazudušo finanšu instrumentu vērtības vai zaudējumiem, ko radījis nesniegts ieguldījumu pakalpojums.

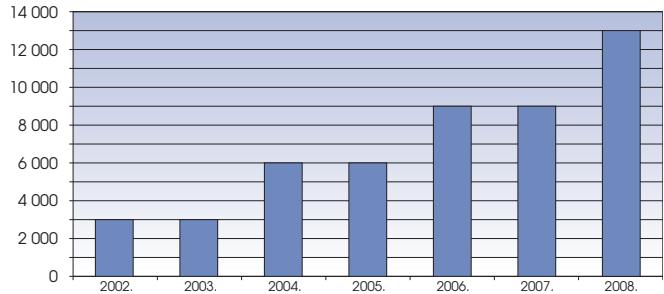
2004. gadā katram ieguldītājam (fiziskai personai) tika garantēta atlīdzība 90% apmērā no neatgriezeniski pazudušo finanšu instrumentu vērtības vai zaudējumiem, ko radījis neizpildīts ieguldījumu pakalpojums, bet ne vairāk kā 6 tūkst. latu, 2006.– 2007. gadā tiks garantēti 9 tūkst. latu, bet no 2008. gada – 13 tūkst. latu (sk. 3. att.).

Ieguldītāju aizsardzībai radītais mehānisms paredz, ka kompensācijām domātie līdzekļi fondā netiek uzkrāti, taču gadījumos, kad ieguldījumu pakalpojumu sniedzējs nespēj pildit savas saistības, Komisija, pamatojoties uz pārējo ieguldījumu pakalpojumu sniedzēju iesniegtajiem ceturkšņa pārskatiem par finanšu instrumentu portfeli, aprēķina katra tirgus dalībnieka – ieguldījumu pakalpojuma sniedzēja maksājuma proporcionālo lielumu kompensāciju nodrošināšanai. Kopš ieguldītāju aizsardzības sistēmas izveides 2002. gadā nav bijis nepieciešamības veikt kompensāciju izmaksu.

3. attēls

GARANTĒTĀS ATLĪDZĪBAS APMĒRA PIAUGUMS VIENAM IEGULDĪTĀJAM 2002.–2008. GADĀ

(perioda sākumā; latos)

Finanšu un kapitāla tirgus komisijas galvenie uzdevumi 2005. gadam

1. 2005. gadā Komisija sadarbībā ar Latvijas Banku izvērtēs, vai ir lietderigi paplašināt Parādnieku reģistru, un ja ir, tad kādā veidā, lai bankas un citi tirgus dalībnieki varētu efektīvāk pārraudzīt un pārvaldīt kreditriskus.

2. Komisija sadarbībā ar tirgus dalībniekiem un citām valsts iestādēm izvērtēs nepieciešamību ieviest vienotu finanšu pakalpojumu tiesībsargu (ombudu) ar mērķi paplašināt jau izveidoto ombudu (Latvijas Komercbanku asociācijas ombuda un Latvijas Apdrošinātāju asociācijas ombuda) darbības jomu, paredzot klientu sūdzību izskatīšanu par visu veidu finanšu pakalpojumiem.

3. 2005. gadā Komisija ir plānojusi izstrādāt vairākus normatīvos aktus, lai ieviestu grozīto vai no jauna pieņemtu ES direktīvu prasības, kuras attiecas gan uz finanšu un kapitāla tirgu kopumā, gan uz konkrētu tirgus sektoru:

- vispārēji:
  - tiks izmantota regulā Nr. 1606/2002 paredzētā iespēja tieši piemērot Starptautiskos grāmatvedības standartus/Starptautiskos finanšu pārskatu standartus un tiks izstrādāti attiecīgi grozījumi gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu sagatavošanas noteikumos;
  - tiks izstrādāti Komisijas noteikumi par Konglomerātu likumā noteikto prasību ievērošanu;
  - lai pārņemtu ES jauno kapitāla prasību direktīvu (stāsies spēkā 2007. gada 1. janvāri), notiks "Kapitāla pietiekamības aprēķināšanas noteikumu" un to pielikumu (pārskata formu) izstrāde, kā arī tiks veikti grozījumi Kreditiestāžu likumā un Finanšu instrumentu tirgus likumā;
- kreditiestāžu jomā:
  - tiks sagatavoti grozījumi "Kapitāla pietiekamības aprēķināšanas noteikumos", kas paredz VaR modeļu izmantošanu, aprēķinot kapitāla prasību tirgus riskiem;
- apdrošināšanas jomā:
  - lai pilnveidotu apdrošināšanas sabiedrību darbību reģulējošās prasības, tiks izstrādāti "Noteikumi par tehnisko rezervju un to seguma saskaņošanu pa valūtu veidiem";
  - lai nodrošinātu Apdrošināšanas sabiedrību un to uzraudzības likuma prasību izpildi, tiks izstrādāti "Apdrošinātāju publisko pārskatu sagatavošanas noteikumi";
- finanšu instrumentu tirgus jomā:
  - lai ieviestu ES direktīvas par pārņemšanas piedāvājumiem (*On takeover bids*), ES direktīvas par emisijas prospektiem (*Prospectus*) un ES direktīvas par caurskatāmību (*Transparency*) prasības, tiks sagatavoti grozījumi Finanšu instrumentu tirgus likumā;
  - lai ieviestu Eiropas Komisijas rekomendāciju par atvasināto finanšu instrumentu izmantošanu pārvedamo vērtspapīru kolektīvo ieguldījumu uzņēmumiem, tiks grozīti Komisijas "Ieguldījumu fondu pārskatu sagatavošanas noteikumi";
  - lai veicinātu Latvijas finanšu un kapitāla tirgus dalībnieku konkurētspēju, tiks veikts pētījums par

vērtspapirizēšanas (*securitization*) normatīvo bāzi;

- lai nodrošinātu informācijas saņemšanu uzraudzības vajadzībām, tiks izstrādāti "Ieguldījumu fondu darbību raksturojošo rādītāju aprēķināšanas noteikumi";
- pensiju sistēmā:
  - lai pilnveidotu tirgus dalībnieku uzraudzību, tiks sagatavoti "Privāto pensiju fondu ceturkšņa pārskatu sagatavošanas noteikumi" un "Valsts fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldišanas pārskatu sagatavošanas noteikumi";
  - lai ieviestu ES direktīvas par papildpensiju kapitāla uzkrāšanas institūciju darbību un uzraudzību (*On the activities and supervision of institutions for occupational retirement provision*) prasības, tiks izdarīti grozījumi likumā "Par privātajiem pensiju fondiem".

Ar pilnu Komisijas darba plānu 2005. gadam var iepazīties Komisijas mājas lapā internetā www.fktk.lv.

Tirdzniecības tirgus dalībnieku darbība 2004. gadā

2004. gadā Latvijas ekonomikā turpinājās strauja izaugsme. Iekšzemes kopprodukta pieaugums, sasniedzot 8.5%, bija augstākais starp ES valstīm.

Ekonomikas attīstība 2004. gadā labvēlīgi ietekmēja arī Latvijas finanšu un kapitāla tirgu. Pārskata gada beigās finanšu sektora aktīvu apmērs sasniedza 110.6% no iekšzemes kopprodukta¹ jeb 8.14 mljrd. latu (sk. 1. tab.). Tradicionāli lielākais īpatsvars aktīvu kopsummā bija banku aktīviem – 96.5%.

Bankas

Pārskata periodā banku skaits nemainījās, un 2004. gada beigās Latvijā darbojās 22 bankas un viena ārvalsts bankas filiāle.

Kopējais apmaksātais banku pamatkapitāls 2004. gadā palielinājās par 25% un gada beigās sasniedza 384 milj. latu. Visas astoņas bankas, kurās ārvalstu akcionāriem piederēja vairāk nekā 50% no bankas pamatkapitāla, bija ārvalstu banku meitas sabiedrības (tirdzniecības daļa kopējos banku aktīvos – 43.5%), t.sk. piecas no tām – ES valstu (Vācijas, Zviedrijas, Somijas un Igaunijas) banku meitas sabiedrības (tirdzniecības daļa kopējos banku aktīvos – 39.4%), savukārt divas – Krievijas un viena – Ukrainas.

Gada beigās ārvalstu akcionāriem piederēja 57.8% no kopējā banku apmaksātā pamatkapitāla, visvairāk akcionāriem no Igaunijas – 21.4% (Igaunijas kapitāls pārstāv Zviedrijas izcelmes kapitālu), Vācijas – 13.2% un Zviedrijas – 10% (2003. gada 31. decembrī attiecīgi – 15%, 11% un 12%).

Pārskata gada beigās Latvijas valsts joprojām bija vienīgā valsts AS "Latvijas Hipotēku un zemes banka" akcionāre, un šīs bankas aktīvu īpatsvars kopējos banku aktīvos 2004. gada beigās bija 4%. Latvijas valstij piederošā daļa kopējā apmaksātajā banku pamatkapitālā gada beigās bija 5.9% (2003. gada 31. decembrī – 6.5%).

Piecu lielāko banku tirgus daļa pārskata gadā būtiski nemainījās un gada beigās sasniedza 62.4% no kopējiem aktīviem, 73.6% no kreditiem un 65.9% no noguldījumiem (2003. gada beigās attiecīgi – 63.1%, 73.4% un 66.6%).

2004. gadā banku aktīvi palielinājās par 37% un gada beigās sasniedza 7.85 mljrd. latu jeb 106.7% no iekšzemes kopprodukta⁴ (2003. gada beigās – 90.4%). Saglabājoties banku kreditportfelē pieauguma tempam (par 46%), kreditu īpatsvars banku aktīvos palielinājās no 52.5% līdz 55.8% (sk. 4. att.).

¹ Latvijas Republikas Centrālās statistikas pārvaldes mājas lapā interneta www.csb.lv publicētie dati par iekšzemes kopprodukta apmēru 2004. gadā – 7 359.4 milj. latu.

² Ieguldījumi plāni tiek veidoti pensiju shēmas otrajam limenim (valsts fondēto pensiju shēmas līdzekļi).

³ Aktīvi apmēra 2004. gadam – aptuvens.

⁴ Latvijas Republikas Centrālās statistikas pārvaldes mājas lapā interneta www.csb.lv publicētie dati par iekšzemes kopprodukta apmēru 2004. gadā – 7 359.4 milj. latu.

1. tabula

FINANŠU UN KAPITĀLA TIRDZNIECĪBAS DALĪBNIKI*

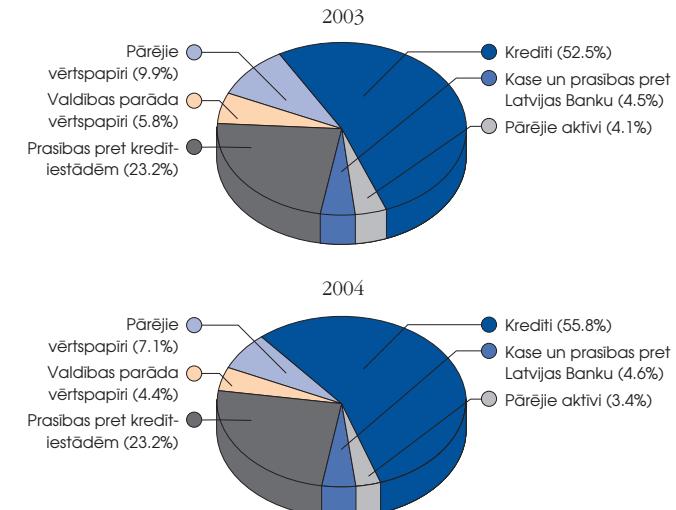
* Finanšu un kapitāla tirgus komisijas uzraudzībai pakļautie finanšu un kapitāla tirgus dalībnieki

Tirdzniecības dalībnieki	31.12.2003.			31.12.2004.		
	Skaits	Aktīvi, milj. latu	Īpatsvars no aktīvu kopsummās, %	Skaits	Aktīvi, milj. latu	Īpatsvars no aktīvu kopsummās, %
Bankas	23	5 717	96.08	23	7 850	96.49
Apdrošināšanas sabiedrības	19	141	2.37	17	156	1.92
Ieguldījumu pārvaldes sabiedrības	8	4	0.07	10	2	0.02
Ieguldījumi fondi	16	27	0.45	15	36	0.44
Ieguldījumi plāni ²	7	26	0.44	19	48	0.59
Privātie pensiju fondi	5	2	0.03	5	2	0.02
Pensiju plāni	12	19	0.32	12	25	0.31
Krājaizdevu sabiedrības	28	4	0.07	32	5	0.06
Apdrošināšanas brokeru sabiedrības ³	29	4	0.07	31	4	0.05
Ieguldījumu brokeru sabiedrības	6	4	0.10	6	5	0.10
Rīgas Fondu birža	1	1	0.10	1	2	0.10
Latvijas Centrālais depozītārijs	1	1	0.10	1	1	0.10
Emītentī	88			77		
Apdrošināšanas brokeri – fiziskās personas	195			238		
Kopā	438	5 950		100	487	8 136
						100

4. attēls

AKTĪVU STRUKTŪRA

(perioda beigās; %)

2004. gadā rezidentiem izsniegto banku kredītu attiecība pret iekšzemes kopprodukta⁵ palielinājās un gada beigās sasniedza 51.6% (2003. gada 31. decembrī – 41.9%).

2004. gadā turpinājās aktīva Latvijas ekonomikas kreditēšana. Gada beigās 87% no kredītu atlikuma bija izsniegti iekšzemes aizņēmējiem. Visvairāk kreditētās nozares bija: tirdzniecība, operācijas ar nekustamo īpašumu, finanšu starpniecība un apstrādes rūpniecība, kurās saņēma attiecīgi 18.5%, 16.8%, 16.4% un 15.5% no izsniegto kredītu apmēra (2003. gada 31. decembrī – 20.3%, 12.3%, 15.8% un 14.8%) (sk. 5. att.).

Nozīmīgākais kreditēšanas veids 2004. gadā joprojām bija hipotekārā kreditēšana. Izsniegto hipotēku kredītu apmērs gada laikā palielinājās par 78% (2003. gadā – 96%), un to īpatsvars banku kreditportfelī palielinājās līdz 33.2%, gada beigās sasniedzot 1.43 mljrd. latu jeb 19.4% no iekšzemes kopprodukta (sk. 6. att.). Pārskata gadā mājokļu iegādei, rekonstrukcijai un remontam izsniegto kredītu apmērs palielinājās par 82.5%, un to īpatsvars banku kreditportfelī gada beigās sasniedza 20.3% (2003. gada 31. decembrī – 16.2%). Viena mājokļu iegādei, rekonstrukcijai un remontam izsniegta kredīta vidējais apmērs 2004. gada beigās bija 11.2 tūkst. latu. Šo kredītu attiecība pret iekšzemes kopprodukta⁷ palielinājās no 7.7% 2003. gada beigās līdz 12.1% pārskata gada beigās. Vidējā mājokļu iegādei izsniegto kredītu attiecība pret iekšzemes kopprodukta eiro zonas valstis 2004. gada beigās bija 34.4% (2003. gada beigās – 32.5%).⁸

2004. gadā mainījās kredītu termiņstruktūra. Ilgtermiņa kredītu apmērs palielinājās par 66%, un to īpatsvars banku kreditportfelī pieauga no 42% gada sākumā līdz 47% gada beigās.

Pieaugot kreditēšanas apmēram, kredītu kvalitāte nepasliktinājās. Ienākumus nenesošo kredītu (zemstandarta, šaubīgie, zaudētie) īpatsvars nebākām izsniegto kredītu kopsummā samazinājās no 1.4% līdz 1.1%. 2004. gada beigās attiecība starp speciālajiem uzkrājumiem nebākām un nebākām izsniegto kredītu kopsummu bija 1.1% (sk. 7. att.). Speciālie uzkrājumi kredītiem nebākām pārskata gada beigās sedza 99.1% no ienākumus nenesošo kredītu apmēra.

Noguldījumu apmērs 2004. gadā palielinājās par 1.36 mljrd. latu jeb par 36.6%, sasniedzot 5.09 mljrd. latu gada beigās. Rezidentu noguldījumu apmērs pārskata gadā palielinājās par 35.5%, un to īpatsvars kopējos noguldījumos decembra

⁵ Latvijas Republikas Centrālās statistikas pārvadles mājas lapā interneta www.csb.lv publicētie dati par iekšzemes kopprodukta apmēru 2004. gadā – 7 359.4 milj. latu.

⁶ Banku kreditportfelī iekļauti rezidentu finanšu institūcijām, valsts uzņēmumiem un privātuzņēmumiem izsniegtie kredīti, kā arī tranzītkredīti.

⁷ Latvijas Republikas Centrālās statistikas pārvadles mājas lapā interneta www.csb.lv publicētie dati par iekšzemes kopprodukta apmēru 2004. gadā – 7 359.4 milj. latu.

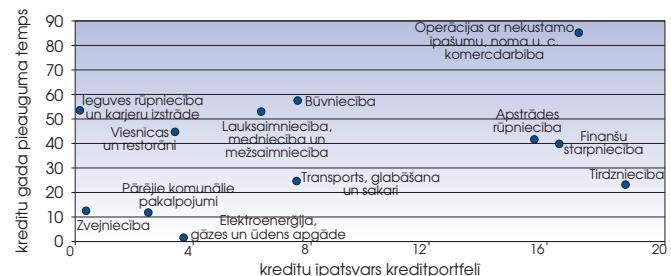
⁸ Eiropas Centrālās bankas mājas lapā interneta www.ecb.int publicētie dati.

⁹ Banku kreditportfelī iekļauti finanšu institūcijām, valsts uzņēmumiem, privātuzņēmumiem, privātpersonām un tās apkalojošām bezpelēnas organizācijām izsniegtie kredīti.

5. attēls

TAUTSAIMNIECĪBAS NOZĀRĒM IZSNIEGTO KREDĪTU ĪPATSVARΣ BANKU KREDĪTPORTFELI¹⁰ UN ŠO KREDĪTU GADA PIAUGUMA TEMPI

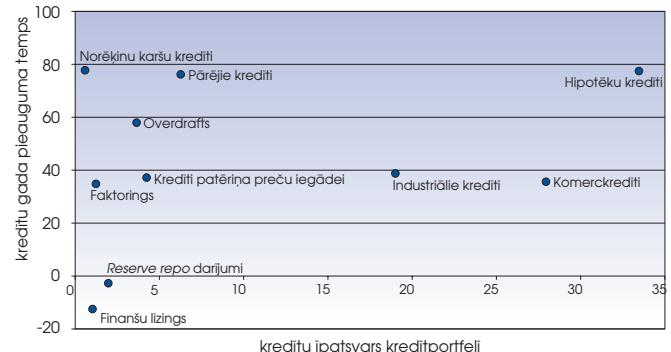
(31.12.2004.; %)

6. attēls

KREDĪTU VEIDU ĪPATSVARΣ BANKU KREDĪTPORTFELI⁹ UN ŠO KREDĪTU GADA PIAUGUMA TEMPI

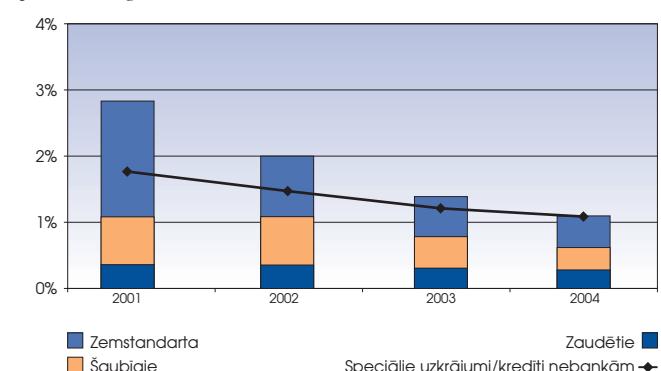
(31.12.2004.; %)

7. attēls

IENĀKUMUS NENESOŠIE NEBANKĀ KREDĪTI

(perioda beigās)

beigās sasniedza 46% (2003. gada 31. decembrī – 46.4%). Rezidentu noguldījumos dominēja privātpersonu un privātuzņēmumu noguldījumi, un to īpatsvars decembra beigās sasniedza attiecīgi 53.2% un 32.7% (2003. gada 31. decembrī – 52.5% un 32.2%). No rezidentiem piesaistīto noguldījumu kopējā apmēra 61.7% bija noguldījumi latos, 21.4% – noguldījumi eiro, 16.1% – ASV dolāros (2003. gada 31. decembrī attiecīgi – 63.4%, 10.9% un 24.9%).

Nerezidentu noguldījumu apmērs 2004. gadā palielinājās par 37.5%. Nerezidentu noguldījumos 92% bija privātuzņēmumu noguldījumi.

Lielākais īpatsvars kopējos noguldījumos bija pieprasījuma noguldījumiem – 72%.

Banku sektora peļņa¹⁰ 2004. gadā sasniedza 116 milj. latu, t.i., par 62% vairāk nekā 2003. gadā, kad peļņa bija 71.5 milj. latu. Tā kā 2004. gada laikā banku gūtā peļņa palielinājās ievērojami straujāk nekā aktīvu kapitāla un rezervju apmērs, tad gan aktīvu atdevē (ROA)¹¹, gan kapitāla atdevē (ROE)¹² palielinājās un gada beigās sasniedza attiecīgi 1.7% un 21.4% (2003. gada 31. decembrī – 1.4% un 16.7%).

2004. gadā galvenie banku ienākumu avoti bija procentu ienākumi no nebākām izsniegtajiem kredītiem – 43.3% un komisijas naudas ienākumi – 24.4% no kopējiem banku ienākumiem.

Pārskata gada laikā banku sektora kapitāla pietiekamības rādītājs svārstījās no 12.5% līdz 11.7% gada beigās (2003. gada 31. decembrī – 11.7%) (sk. 8. att.).

Samazinoties minimālajai kapitāla pietiekamības prasībai, banku faktiskā kapitāla pietiekamība nemainījās un saglabājās iepriekšējā līmenī, kas liecina, ka bankas īsteno piesardzīgu politiku.

2004. gada laikā banku likvīdajiem aktīviem¹³ pieaugot straujāk par banku tekošajām saistībām¹⁴, banku sektora likviditātes rādītājs palielinājās un 31. decembrī sasniedza 58.1% (2003. gada 31. decembrī – 57.9%) (normatīvā minimālā prasība – 30%).

2004. gada beigās konsolidētajai uzraudzībai bija pakļautas 10 banku grupas un viena finanšu pārvaldītājsabiedrības grupa (tālāk tekstā – konsolidācijas grupa), kurām kopā bija 40 meitas sabiedrības, t.sk. 13 līzinga kompānijas, piecas ieguldījumu brokeru sabiedrības, trīs ieguldījumu pārvaldes sabiedrības, divas bankas, divi pensiju fondi, divas apdrošināšanas sabiedrības, pieci palīguzņēmumi un astoņas citu veidu finanšu iestādes. Latvijas konsolidācijas

¹⁰ Neauditētā peļņa.

¹¹ ROA – peļnas/zaudējumu no gada sākuma (anualizētu) attiecība pret aktīviem (vidējiem).

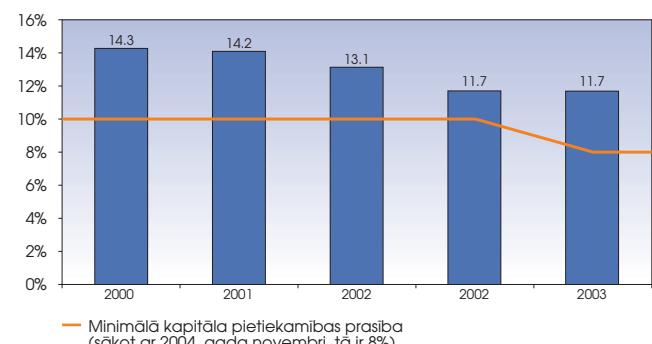
¹² ROE – peļnas/zaudējumu no gada sākuma (anualizētu) attiecība pret kapitālu un rezervēm (vidējām).

¹³ Likvidie aktīvi = nauda kasē + prasības pret centrālajām bankām un citām kreditiestādēm + centrālo valdību parāda vērtspapīri ar fiksētu ienākumu.

¹⁴ Tekošas saistības = saistības uz pieprasījumu + saistības, kuru atlikušais termiņš nepārsniedz 30 dienas.

8. attēls BANKU KAPITĀLA PIETIEKAMĪBAS RĀDĪTĀJS

(perioda beigās)

grupu meitas sabiedrības galvenokārt reģistrētas Latvijā un Lietuvā, kā arī ES dalībvalstis, Krievijā, Ukrainā un ASV.

Pārskata gada beigās konsolidācijas grupu meitas sabiedrību bilances kopsumma sasniedza tikai 9% no konsolidētajai uzraudzībai pakļauto banku aktīviem.

Krājaizdevu sabiedrības

2004. gada beigās Latvijā darbojās 32 kooperatīvās krājaizdevu sabiedrības.

Krājaizdevu sabiedrību aktīvi pārskata gada laikā pieauga par 24.5% un gada beigās sasniedza 4.9 milj. latu (0.06% no banku aktīviem). Šo pieaugumu galvenokārt nodrošināja krājaizdevu sabiedrību biedru noguldījumi. To apmērs 2004. gadā palielinājās par 21.6%, sasniedzot 3.2 milj. latu (sk. 9. att.).

Krājaizdevu sabiedrību galvenais darbības veids ir savu biedru kredītēšana. Kredītu apmērs 2004. gada laikā palielinājās par 27.7% un gada beigās sasniedza 4.1 milj. latu. Tas bija pēc īpatsvara lielākais postenis krājaizdevu sabiedrību kopējos aktīvos – 84.6% (2003. gada beigās – 83%).

Kopējā krājaizdevu sabiedrību kredītporxfeli lielākā daļa jeb 50.2% bija īstermiņa kredīti (līdz vienam gadam). 2004. gadā gandrīz dubultojoties izsniegtio ilgtermiņa (virs pieciem gadiem) kredītu apmēram, to īpatsvars krājaizdevu sabiedrību kredītporxfeli palielinājās par 8.2 procentu punktiem un gada beigās bija 24.4%.

2004. gadā krājaizdevu sabiedrību biedriem izsniegtos hipotēku kredītu kopējais apmērs palielinājās par 55%, līdz gada beigās sasniedza 1.2 milj. latu un veidoja trešo daļu no krājaizdevu sabiedrību kredītporxfēja (2003. gada 31. decembrī – 25%). Neraugoties uz hipotēku kredītu pieaugumu, 67.4% no krājaizdevu sabiedrību kredītporxfēja joprojām bija kredīti patēriņa preču iegādei (2003. gada 31. decembrī – 69.6%).

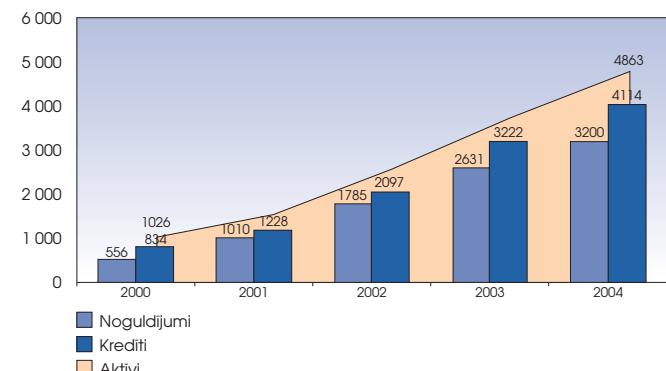
2004. gada beigās 64.5% no krājaizdevu sabiedrību kredītporxfēja bija novērtēti kā standarta, 33.5% – kā uzraudāmie un 1.9% – kā ienākumus nenesošie kredīti (2003. gada 31. decembrī – 57.7%, 39.8% un 2.5%). Izveidoto speciālo uzkrājumu apmērs bija 4.7% no kredītu kopsummas (2003. gada 31. decembrī – 5.6%).

2004. gada beigās krājaizdevu sabiedrību kapitāla un rezervju kopsumma sasniedza 1 202.7 tūkst. latu. Pieaugot sabiedrību biedru skaitam un attiecigi palielinoties iegādāto paju skaitam, palielinājās krājaizdevu sabiedrību apmaksātais pamatkapitāls un gada beigās sasniedza 911.9 tūkst. latu.

2004. gadā krājaizdevu sabiedrības kopā nopelnija 78.8 tūkst. latu¹⁵ (2003. gadā – 58.6 tūkst. latu). Pārskata gadu ar peļņu beidza 21 krājaizdevu sabiedrība, savukārt 11 sabiedrību zaudējumi sasniedza 3.6 tūkst. latu (2003. gadā 13 sabiedrību zaudējumi sasniedza gandrīz 12 tūkst. latu).

9. attēls

KRĀJAIZDEVU SABIEDRĪBU AKTĪVI, NOGULDĪJUMI UN KREDĪTI
(perioda beigās; tūkst. latu)

Pārskata gadā krājaizdevu sabiedrību galvenais ienākumu avots jeb 69.4% no visiem krājaizdevu sabiedrību ienākumiem joprojām bija procentu ienākumi no sabiedrību biedriem izsniegtajiem kreditiem. Savukārt sabiedrību izdevumu struktūrā lielākais īpatsvars bija administratīvajiem izdevumiem – 45.2%.

Krājaizdevu sabiedrību kapitāla atdeve (ROE) un aktīvu atdeve (ROA) nedaudz palielinājās un 2004. gada 31. decembrī bija attiecīgi 7.5% un 1.8% (2002. gada 31. decembrī – 7.3% un 1.7%). 2004. gada 31. decembrī krājaizdevu sabiedrību sektora kapitāla pietiekamības rādītājs bija 24.6% (normatīvā minimālā prasība – 10%).

Apdrošināšanas sabiedrības

2004. gada beigās Latvijā darbojās 17 apdrošināšanas sabiedrības, no kurām piecas veica dzīvības apdrošināšanu un 13 – nedzīvības apdrošināšanu.

Sešas apdrošināšanas sabiedrības darbojās kā ārvalstu apdrošinātāju meitas sabiedrības, vienas apdrošināšanas sabiedrības pamatkapitālu veidoja ārvalstu apdrošināšanas sabiedrību ieguldījumi, un vēl divu apdrošināšanas sabiedrību pamatkapitālā bija būtiska (vairāk par 10%) nerezidentu kapitāla līdzdalība. Nerezidentu ieguldījumu kopsumma apdrošināšanas sabiedrību pamatkapitālā 2004. gada beigās bija 22.4 milj. latu jeb 54% no apdrošināšanas sabiedrību apmaksātā pamatkapitāla. Apdrošināšanas sabiedrību, kas bija ES apdrošinātāju meitas sabiedrības vai kuru pamatkapitālu veidoja ārvalstu apdrošinātāju ieguldījumi, turgus daļa 2004. gadā bija 47%.

2004. gadā kopējais apdrošināšanas tirgū parakstīto bruto prēmiju¹⁶ apmērs sasniedza 131 milj. latu, kas bija par 5% vairāk nekā 2003. gadā, un izmaksāto bruto atlīdzību¹⁷ apmērs bija 56.6 milj. latu jeb par 29% vairāk nekā 2003. gadā (sk. 10. att.).

2004. gada beigās savus pakalpojumus tirgū piedāvāja 31 apdrošināšanas brokeru sabiedrība, ar kuras palīdzību klienti bija izvēlējušies apdrošināšanas pakalpojumus par 22.1 milj. latu. Ar brokeru sabiedrību starpniecību parakstīto bruto prēmiju īpatsvars 2004. gadā, salīdzinot ar iepriekšējo gadu, nebija mainījies un joprojām bija 17% no apdrošināšanas sabiedrību parakstīto bruto prēmiju kopsummas.

Pārskata gadā apdrošināšanas brokeru sabiedrību parakstīto apdrošināšanas prēmiju apmēri svārstījās no 0.1% līdz 51% no apdrošināšanas sabiedrību parakstītām prēmijām. Atkarībā no apdrošināšanas veida katra apdrošināšanas sabiedrība bija izmantojusi vairāku apdrošināšanas brokeru sabiedrību pakalpojumus.

¹⁵ Neauditētā peļna.

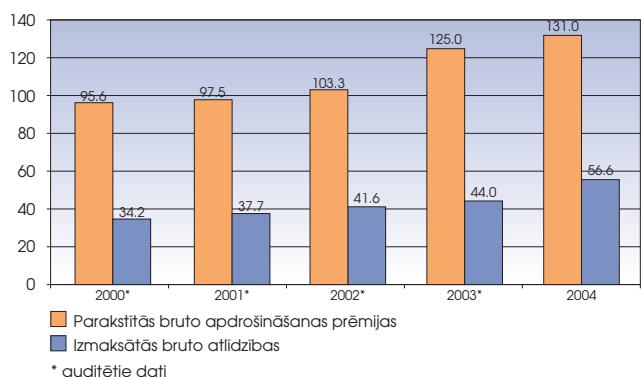
¹⁶ Bruto prēmijas ir visas pārskata gadā parakstītās prēmijas par apdrošināšanas ligumiem, kuri ir stājušies spēkā pārskata gadā, neatkarīgi no tā, vai šīs prēmijas ir vai nav saņemtas.

¹⁷ Bruto atlīdzības ir visas pārskata gadā izmaksātās atlīdzības, dzīvības apdrošināšanā izmaksātās atpirkuma summas un ar atlīdzību izmaksu tieši saistītie izdevumi.

10. attēls
PARAKSTĪTĀS BRUTO APDROŠINĀŠANAS PRĒMIJAS UN
IZMAKSĀTĀS BRUTO ATLĪDZĪBAS

(perioda beigās; milj. latu)

*auditētie dati

25% no ar apdrošināšanas brokeru sabiedrību starpniecību parakstito bruto prēmiju apmēra 2004. gadā tika parakstītas par sauszemes transportlidzekļu apdrošināšanu. Savukārt 88% no apdrošināšanas sabiedrību par dzelzceļa apdrošināšanu parakstito bruto prēmiju apmēra tika parakstītas ar apdrošināšanas brokeru sabiedrību starpniecību.

2004. gada beigās apdrošināšanas sabiedrību parakstito bruto apdrošināšanas prēmiju apmērs bija 1.8% no iekšzemes kopprodukta¹⁸ jeb par 0.2 procentu punktiem mazāks nekā 2003. gadā. Pārskata gadā par 5% pieauga otrs svarīgākais rāditājs, kas raksturo apdrošināšanas nozares nozīmību valsts tautsaimniecībā – uz vienu iedzīvotāju parakstito bruto prēmiju apmērs, kas 2004. gadā sasniedza 57 latus.

Pārskata gadā nebija lielu izmaiņu apdrošināšanas sabiedrību parakstito bruto prēmiju portfeli. Joprojām visvairāk prēmiju bija parakstīts par riska apdrošināšanas veidiem – 95%, par dzīvības apdrošināšanu parakstito bruto prēmiju īpatsvaram tikai nedaudz pieaugot salīdzinājumā ar 2003. gadu – līdz 5% (sk. 11. att.). 2004. gadā apdrošināšanas sabiedrību parakstito bruto prēmiju portfeli lielākā daļa jeb 26% no parakstito bruto prēmiju kopsummas bija par sauszemes transporta apdrošināšanu un 22% – par sauszemes transportlidzekļu iipašnieku obligāto civiltiesisko apdrošināšanu.

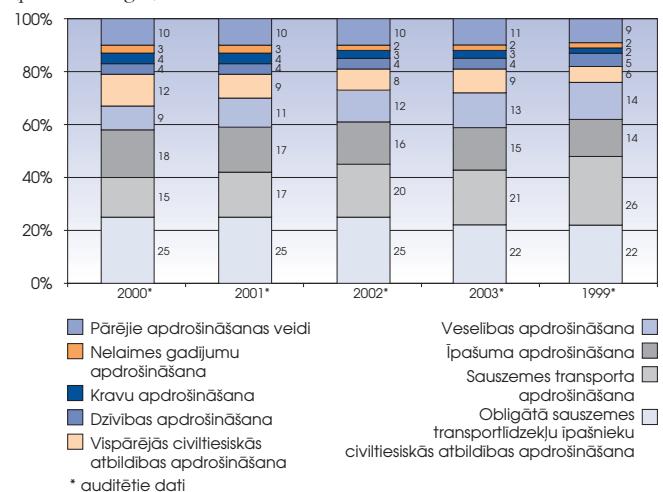
Kombinētais rāditājs¹⁹ nedaudz samazinājās – no 99.9% 2003. gadā uz 99.1% 2004. gadā. 2004. gada 31. decembrī apdrošināšanas sabiedrību pašu līdzekļu apmērs bija palielinājies par 6% salīdzinājumā ar 2003. gada 31. decembri un bija 45.3 milj. latu. Maksātspējas rāditājs²⁰ bija 128% (2003. gadā – 172%)²¹. Zemākā likumā pielaujamā šā rāditāja robeža ir 100%.

Apdrošināšanas sabiedrību izveidoto tehnisko rezervu neto apmērs 2004. gada 31. decembri bija 75 milj. latu. Tehniskās rezerves pilnā apmērā bija segtas ar atļautajiem ieguldījumiem, un 93% no šo ieguldījumu kopsummas bija izvietoti Latvijā. Ieguldījumu portfelis bija konservatīvs – lielāko ieguldījumu daļu veidoja termiņoguldījumi kreditiestādēs (37%) un valstu valdību vai pašvaldību emitētie un garantētie vērtspapīri (38%) (sk. 12. att.).

11. attēls

PARAKSTITO BRUTO PRĒMIJU SADALĪJUMS PA VEIDIEM

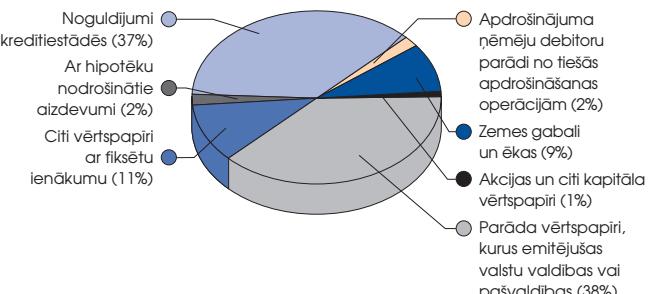
(perioda beigās)

12. attēls

IEGULDĪJUMU, KAS SEDZ NETO TEHNISKĀS REZERVES, STRUKTŪRA

(31.12.2004.; %)

¹⁸ Latvijas Republikas Centrālās statistikas pārvaldes mājas lapā internētā www.csb.lv publicētie dati par iekšzemes kopprodukta apmēru 2004. gadā – 7 359.4 milj. latu.

¹⁹ Kombinētais rāditājs raksturo apdrošināšanas sabiedrību kopējo ar apdrošināšanas darbību tieši saistīto izdevumu attiecību pret nopelnītajām prēmijām.

²⁰ Maksātspējas rāditājs parāda pašu līdzekļu pietiekamību minimālo maksātspējas prasību izpildei. Minimālā maksātspēja jeb maksātspējas norma ir lielākais no aprekinātās maksātspējas normas, kas ir aprekināmi lielums un izsaka ar noslēgtajiem apdrošināšanas ligumiem saistīto risku kvantitatīvo apmēru, vai Apdrošināšanas sabiedrību un to uzraudzības likumā noteiktā minimāla garantijas fonda.

²¹ Maksātspējas norma pārskata gadā aprēķināta saskaņā ar Komisijas 2004. gada 28. maijā apstiprinātajiem apdrošinātāju maksātspējas normas un pašu līdzekļu aprekināšanas noteikumiem. Par iepielējo gadu salīdzināšanas nolūkā veikts pārrēķins.

Finanšu instrumentu tirgus

2004. gada beigās finanšu instrumentu tirgū Latvijā darbojās Rīgas Fondu birža, Latvijas Centrālais depozitārijs, sešas ieguldījumu brokeru sabiedrības un 20 bankas, kurās sniedza ieguldījumu pakalpojumus, kā arī 10 ieguldījumu pārvaldes sabiedrības, kas pārvaldīja 15 ieguldījumu fondus (11 atvērtos un četras slēgtos).

Rīgas Fondu birža un Latvijas Centrālais depozitārijs

Īstenojot mērķi pilnībā integrēties Ziemeļvalstu un Baltijas valstu vērtspapīru tirgū, Rīgas Fondu birža 2004. gada rudenī pievienojās Ziemeļvalstu vērtspapīru tirdzniecības sistēmai SAXESS.

Rīgas Fondu biržas kopējais apgrozījums pārskata gadā bija 198.2 milj. latu, kas ir par 13.8% mazāk nekā 2003. gadā. Pārskata gadā publiskajā apgrozībā esošo finanšu instrumentu tirgus vērtība bija 1 217.2 milj. latu. Akciju tirgus kapitalizācija 2004. gadā palielinājās par 39.5%, sasniedzot 848.7 milj. latu, savukārt akciju tirgus likviditāte²² samazinājās no 13.9% līdz 8.9%. Rīgas Fondu biržas kapitalizācijas indeksa (RIGSE) vērtība 2004. gada laikā palielinājās par 43.5% un sasniedza 413.6 punktu atzīmi gada beigās²³.

Latvijas finanšu instrumentu tirgū 2004. gada beigās publiskajā apgrozībā atradās 39 emitentu akcijas, t.sk. oficiālajā sarakstā atradās četru emitentu, otrajā sarakstā – astoņu emitentu, savukārt brīvajā sarakstā – 27 emitentu akcijas (2003. gada beigās publiskajā apgrozībā atradās 58 emitentu akcijas).

Latvijas Centrālajā depozitārijā glabāto finanšu instrumentu tirgus vērtība 2004. gada laikā palielinājās par 18.3% un gada beigās sasniedza 1 268.8 milj. latu (2003. gada beigās 1 072.8 milj. latu), t.sk. akcijas – 54.3%, valsts parāda vērtspapīri – 33.6%, korporatīvie parāda vērtspapīri – 9.2% un ieguldījumu apliecības – 2.9%. Finanšu instrumentu īpašnieku kontu skaits samazinājās no 103.5 tūkst. 2003. gada beigās līdz 96.1 tūkst. 2004. gada beigās.²⁴

Ieguldījumu pakalpojumu sniedzēji

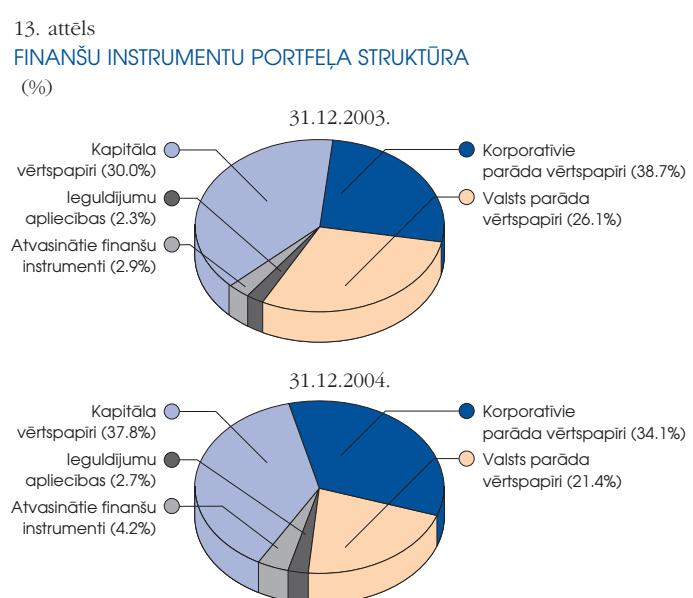
Ieguldījumu pakalpojumu sniedzēju (sešas ieguldījumu brokeru sabiedrības un 20 bankas) turējumā un īpašumā esošo finanšu instrumentu portfeļa apmērs pārskata gadā pieauga par 30.7% un gada beigās sasniedza 2 120.7 milj. latu, t.sk. kapitāla vērtspapīri – 37.6%, korporatīvie parāda vērtspapīri – 34.1%, valsts parāda vērtspapīri – 21.4%, atvasinātie finanšu instrumenti – 4.2% un ieguldījumu apliecības – 2.7% (sk. 13. att.).

Darījumu apmērs ar finanšu instrumentiem 2004. gada laikā palielinājās par 10.7%. Būtiskākie publiskās apgrozības seg-

²² Akciju tirgus likviditāte ir akciju apgrozījuma attiecība pret akciju tirgus kapitalizāciju.

²³ Rīgas Fondu biržas dati.

²⁴ Latvijas Centrālā depozitārija dati.

menti bija darījumi ar valsts parāda vērtspapīriem, darījumi ar korporatīvajiem parāda vērtspapīriem un darījumi ar atvasinātajiem instrumentiem, kuri kopējā publisko finanšu instrumentu apgrozījumā aizņēma attiecīgi 45.6%, 23.2% un 21% (sk. 14. att.).

ieguldījumu brokeru sabiedrības

Ieguldījumu brokeru sabiedrību pamatkapitālā 2004. gada laikā ārvalstu kapitāla īpatsvars palielinājās par 7.8 procētu punktiem un gada beigās sasniedza 29% – visi akcionāri bija no ES dalībvalstīm.

Pārskata gada beigās ieguldījumu brokeru sabiedrību aktīvu kopējais apmērs sasniedza 5.3 milj. latu. Saskaņā ar ieguldītāju pilnvarojumu pārvaldītie klientu aktīvi ieguldījumu brokeru sabiedrībās pārskata gada beigās sasniedza 348.3 milj. latu, t.sk. 92.5% bija klientu – rezidentu līdzekļu ieguldījumi. Populārākais finanšu instrumentu veids rezidentu līdzekļu ieguldīšanai pārskata gadā bija parāda vērtspapīri (u.c. vērtspapīri ar fiksētu ienākumu) – 91.3%, t.sk. ieguldījumi rezidentu parāda vērtspapiros sasniedza 17.4%, ES valstu parāda vērtspapiros – 28.9%, bet pārējo valstu parāda vērtspapiros – 53.8%.

2004. gadā ieguldījumu brokeru sabiedrības kopumā nopelnīja 49 tūkst. latu. Būtiskākie ienākumi pārskata periodā gūti no komisijas naudām par klientiem sniegtajiem ieguldījumu pakalpojumiem – 59.5%, kā arī no procentu ienākumiem – 25.2%. Savukārt izdevumu struktūrā nozīmīgāko vietu ieņēma administratīvie izdevumi – 59.2%. 2004. gada beigās ieguldījumu brokeru sabiedrību vidējais kapitāla pietiekamības rādītājs sasniedza 80.4% un kapitāla pietiekamības rādītājs attiecīgi pārsniedza normatīvo minimālo prasību – 10%.

ieguldījumu pārvaldes sabiedrības un ieguldījumu fondi

Pārskata gadu ieguldījumu pārvaldes sabiedrības pabeidza ar 292.4 tūkst. latu lielu peļņu (2003. gadā – 91 tūkst. latu zaudējumi). 2004. gadā kopējie ieguldījumu fondu aktīvi salīdzinājumā ar 2003. gada beigām palielinājās par 37% un pārskata perioda beigās sasniedza 36.4 milj. latu.

Būtiskākais ieguldījumu fondu aktīvu postenis 2004. gadā bija ieguldījumi vērtspapiros. Ieguldījumu apmēram vērtspapiros pārskata gadā palielinoties par 58% un sasniedzot 24 milj. latu, to īpatsvars kopējos ieguldījumu fondu aktīvos pārskata gada beigās bija 66%.

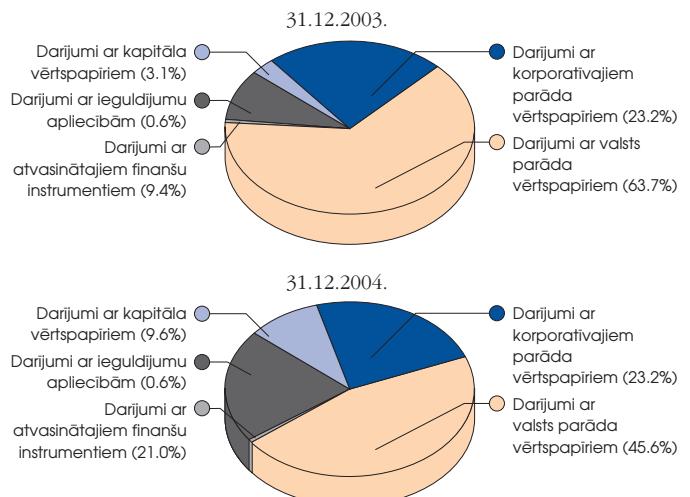
Turpinoties cenu pieaugumam Latvijas nekustamā īpašuma tirgū, 2004. gadā palielinājās ieguldījumu fondu aktivitātes darījumos ar nekustamajiem īpašumiem. Ieguldījumu fondu ieguldījumi nekustamajā īpašumā pieauga trīs reizes, un to apmērs gada beigās bija 2.6 milj. latu jeb 7% no ieguldījumu fondu aktīvu kopsummas.

Ar finanšu instrumentiem veikto darījumu rezultātā ieguldījumu fondu vērtspapīru portfeļa struktūrā 2004. gada

14. attēls

TIRDZNIECĪBAS DARĪJUMU STRUKTŪRA PĒC DARĪJUMU APJOMA (%)

(%)

31. decembrī lielākais īpatsvars bija valsts un pašvaldību parāda vērtspapīriem – 49% – un komercsabiedrību parāda vērtspapīriem – 39% (2003. gada 31. decembrī attiecīgi – 64% un 31%) (sk. 15. att.).

2004. gadā bija vērojamas lielākas izmaiņas ieguldījumu fondu vērtspapīru portfela ģeogrāfiskajā izvietojumā. Ieguldījumu apmērs Latvijā bija 49% no kopējā ieguldījumu apmēra un bija 11.9 milj. latu, tajā pašā laikā ieguldījumu fondu ārvalstu vērtspapīru apmērs pieauga 2.6 reizes un sasniedza 12.2 milj. latu 2004. gada 31. decembrī.

Gada beigās 19% no ieguldījumu fondu vērtspapīru portfela bija izvietoti Krievijas un pa 4% Ukrainas, Polijas un Kazahstānas emitentu emitētajos vērtspapīros, savukārt pārējo valstu un starptautisko finanšu institūciju īpatsvars katrais individuāli kopējā ieguldījumu fondu vērtspapīru portfeli nepārsniedza 3% (sk. 16. att.).

2004. gadā ieguldījumu rezultātā gūtais ieguldījumu fondu neto aktīvu pieaugums bija 1.2 milj. latu, t.i., 2.2 reizes vairāk nekā 2003. gadā (561 tūkst. latu).

Ieguldījumu fondu pārvaldišanas izdevumi sastāv no atlīdzības ieguldījumu pārvaldes sabiedrībai²⁵, atlīdzības turētājbankai²⁶ un pārējiem ieguldījumu fondu pārvaldes izdevumiem²⁷. Ieguldījumu fondu pārvaldišanai pārskata gadā vidēji tika izlietoti 1.4% no ieguldījumu plānu aktīviem (2003. gadā arī 1.4%).

Valsts fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldišana

2004. gadu valsts fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldišanā var vērtēt kā dinamiskas attīstības gadu, aktīvi darbojoties ieguldījumu pārvaldes sabiedrībām, kas šo līdzekļu pārvaldišanā iesaistījās 2003. gadā.

2004. gada 31. decembrī valsts fondēto pensiju līdzekļus pārvaldija astoņas ieguldījumu pārvaldes sabiedrības un Valsts kase.

2004. gada 31. decembrī ieguldījumu pārvaldes sabiedrības un Valsts kase valsts fondēto pensiju shēmas dalībniekiem piedāvāja 19 ieguldījumu plānus (2003. gada beigās – 17 ieguldījumu plānus).

Lidz 2004. gada beigām valsts pensiju shēmas otrajam līmenim bija pievienojušies 633 685²⁸ dalībnieki jeb 43% no Latvijas iedzīvotājiem darbspējas vecumā²⁹. Salīdzinājumam – lidz 2003. gada 31. decembrim valsts pensiju shēmas otrajam līmenim bija pievienojušies 495 062 jeb 34% no Latvijas iedzīvotājiem darbspējas vecumā. Dalībnieku dzimumu

²⁵ Atlīdzība, kas pienākas ieguldījumu sabiedrībai saskaņā ar fonda prospektu noteikumiem.

²⁶ Komisijas nauda, kas pienākas turētājbankai saskaņā ar fonda prospektu noteikumiem.

²⁷ Atlīdzība, kas pienākas fonda auditoriem, kā arī citi fonda pārvaldes izdevumi.

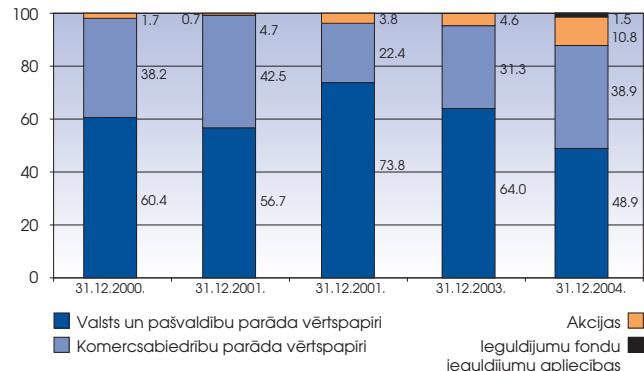
²⁸ Šeit un turpmāk izmantota Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras apkopotā informācija par valsts fondēto pensiju shēmas dalībniekiem.

²⁹ Centrālās statistikas pārvaldes mājas lapā internetai www.csb.lv publicētā informācija par iedzīvotāju skaitu darbspējas vecumā.

15. attēls

IEGULDĪJUMU FONDU VĒRTSPAPĪRU PORTFELIS SADALĪJUMĀ PA VĒRTSPAPĪRU VEIDIEM

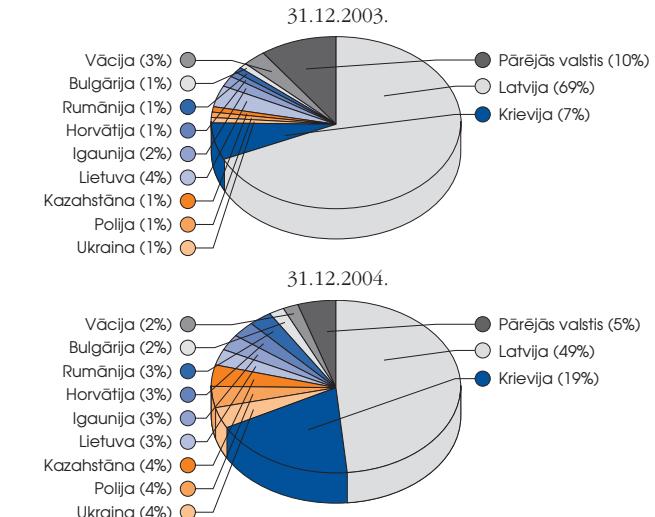
(perioda beigās; %)

16. attēls

IEGULDĪJUMU FONDU VĒRTSPAPĪRU PORTFELIS SADALĪJUMĀ PA VALSTĪM

(%)

sadalījuma struktūra atbilda Latvijai raksturīgajam iedzīvotāju sadalījumam – 54% sieviešu un 46% vīriešu. Vidējais shēmas dalībnieku vecums 2004. gadā bija nedaudz pieaudzis salīdzinājumā ar 2003. gadu, kad tas bija 30 gadi, savukārt 2004. gada beigās bija 31 gads, t.sk. obligātai reģistrācijai pakļauto vidējais vecums bija 26 gadi un brīvprātīgo dalībnieku – 42 gadi.

No 633 685 shēmas dalībniekiem 65% bija pievienojušies obligātā kārtā³⁰, savukārt 224 219 dalībnieki jeb 35% bija pievienojušies brīvprātīgi (sk. 17. att.). 2003. gada beigās brīvprātīgi bija pievienojušies 138 138 dalībnieki jeb 28% no shēmas dalībnieku kopskaita.

Pamatojoties uz ieguldījumu plānu ieguldījumu politiku, tika piedāvātas trīs ieguldījumu plānu grupas³¹: konservatīvie, sabalansētie un aktīvie. 2004. gadā iedzīvotāji arvien aktīvāk piedalījās savas nākotnes pensijas apmēra palielināšanā, biežāk izvēloties ieguldījumu plānus ar dinamisku ieguldījumu politiku. Tādējādi pārskata periodā 52% dalībnieku bija izvēlējušies dalību aktīvajos ieguldījumu plānos.

2004. gada 31. decembrī valsts fondēto pensiju shēmas līdzekļu ieguldījumu plānu aktīvu apmērs sasniedza 48.2 milj. latu jeb 0.7% no iekšzemes kopprodukta³² (2003. gada beigās – 0.5%).

Tā kā valsts fondēto pensiju shēmas ieguldījumu plānu saistību apmērs bija mazs (ņemot vērā neilgo darbības periodu – no 2001. gada vidus), valsts fondēto pensiju shēmas līdzekļu ieguldījumu plānu ieguldījumu apmērs 2004. gada 31. decembrī bija pieaudzis līdz 47 milj. latu un bija par 86% lielāks nekā 2003. gada 31. decembrī. Valsts fondēto pensiju shēmas līdzekļu ieguldījumu plānu neto aktīvu apmērs 2004. gada beigās salīdzinājumā ar 2003. gada beigām pieauga par 89% un sasniedza 48.1 milj. latu.

Ieguldījumu plānu ienesīgums³³ 2004. gadā bija robežās no 0.8% līdz 7.0% (2003. gadā tas bija robežās no –0.2% līdz 6.9%). Vidējais svērtais ienesīgums konservatīvajos ieguldījumu plānos kopumā bija viszemākais – 3.5% gadā, tam sekoja ieguldījumu plāni ar sabalansētu ieguldījumu politiku – 4.4% gadā un aktīvie ieguldījumu plāni ar 6.1% ienesīgumu gadā.

Ieguldījumu plānu pārvaldišanas izdevumi sastāv no atlīdzības līdzekļu pārvalditājam, atlīdzības turētājbankai un pārējiem ieguldījumu plānu pārvaldes izdevumiem. Ieguldījumu plānu pārvaldišanas izdevumi 2004. gadā veidoja 1.12% no ieguldījumu plānu aktīviem. Atkarībā no ieguldījumu plānu pārvalditāju izraudzītās ieguldījumu politikas atsevišķu ieguldījumu plānu pārvaldišanas izdevumi

³⁰ Visas personas, kas dzimušas pēc 1971. gada 1. jūlija un tiek reģistrētas valsts pensiju apdrošināšanai, Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra reģistrē par shēmas dalībniekiem obligātā kārtā.

³¹ Dalijums atbilst Latvijas Komercbanku asociācijas publicētajai informācijai.

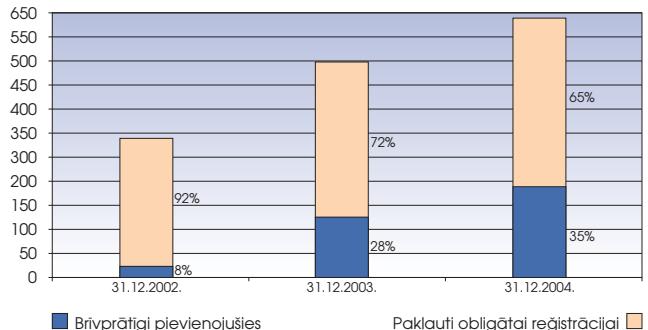
³² Latvijas Republikas Centrālās statistikas pārvaldes mājas lapā interneta www.csb.lv publicētie dati par iekšzemes kopprodukta apmēru 2004. gadā – 7 359.4 milj. latu.

³³ Ieguldījumu plānu ienesīgums – ieguldījumu plānu daļas izmaiņu perioda laikā attiecība pret tās vērtību perioda sākumā, izteikta gada procentos.

17. attēls

VALSTS FONDĒTO PENSIJU SHĒMAS DALĪBΝIEKU STRUKTŪRA

(skaits perioda beigās; tūkstošos)

bija robežas no 0.02% līdz 1.68% no ieguldījumu plānu aktīviem, t.sk. konservatīvajos ieguldījumu plānos vidēji 0.81% no ieguldījumu plānu neto aktīviem un ieguldījumu plānos ar sabalansētu un aktīvu ieguldījumu politiku – 1.50% no neto aktīviem.

Ieguldījumu struktūrā joprojām dominēja ieguldījumi ar zemu risku. Tāpat 2004. gada laikā samazinājās ieguldījumu risku ģeogrāfiskā koncentrācija (sk. 18. att.) – 26 milj. latu jeb 56% no ieguldījumu kopsummas bija ieguldīti parāda vērtspapīros un citos vērtspapīros ar fiksētu ienākumu (2003. gada beigās – 73% no ieguldījumu kopsummas) un 35% no ieguldījumu kopsummas jeb 17 milj. latu bija ieguldīti termiņoguldījumos kreditiestādēs (2003. gada beigās – 26%). Jāatzīmē, ka 2004. gadā būtiski palielinājās ieguldīto līdzekļu apmērs ieguldījumu fondu ieguldījumu apliecībās, sasniedzot 6% no ieguldījumu kopsummas jeb 3 milj. latu apmēru.

Privātie pensiju fondi

2004. gada 31. decembrī Latvijā darbojās pieci privātie pensiju fondi, kas piedāvāja 12 pensiju plānus.

2004. gada 31. decembrī pensiju plānos bija 39 050 dalibnieki jeb par 47% vairāk nekā 2003. gada beigās. Tādējādi privātajos pensiju fondos bija iesaistījušies 3% no Latvijas iedzīvotājiem darbspējīgā vecumā³⁴ (2003. gada beigās – 2%).

2004. gadā pensiju plānos bija veiktas iemaksas 6 milj. latu apmērā (2003. gadā – 4.7 milj. latu apmērā). 88% no šīm iemaksām bija veikuši darba devēji (2003. gadā – 96%).

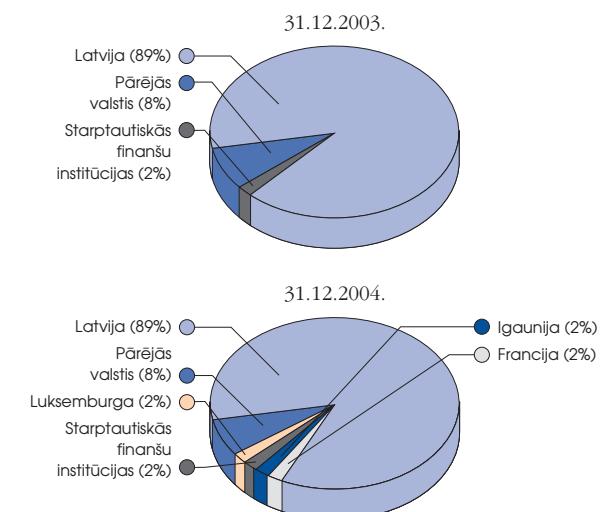
Pārskata perioda beigās pensiju plānu neto aktīvi jeb pensiju plānos uzkrātais pensijas kapitāls bija 25.7 milj. latu jeb par 34% vairāk nekā 2003. gada 31. decembrī. Pensiju plānu ienesīgums³⁵ 2004. gadā bija 5.4%.

Privāto pensiju fondu sestajā darbības gadā, palielinoties pensiju vecumu sasnieguso dalībnieku skaitam, salīdzinoši strauji pieauga izmaksātā pensijas kapitāla apmērs. 2004. gadā salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu par 24% pieauga izmaksātā pensijas kapitāla apmērs. Līdz gada beigām bija izmaksats pensijas kapitāls 484.3 tūkst. latu apmērā – 88% no izmaksu kopsummas izmaksāja sakarā ar plānu dalībnieku pensijas vecuma iestāšanos un 12% – pensiju plānu dalībnieku nāves gadījumos.

Pensiju plānu aktīvi 2004. gada beigās, salīdzinot ar 2003. gada 31. decembri, pieauga par 33% un sasniedza 25.8 milj. latu jeb 0.4% no iekšzemes kopprodukta³⁶ (2003. gadā – 0.3%). Pensiju plānu aktīvi galvenokārt tika ieguldīti parāda vērtspapīros – šāda veida ieguldījumi 2004. gada 31. decem-

18. attēls
VALSTS FONDĒTO PENSIJU LĪDZEKĻU ĢEOGRĀFIKS
IZVIETOJUMS

(%)

³⁴ Latvijas Republikas Centrālās statistikas pārvaldes mājas lapā interneta www.csb.lv publicētie dati par darbspējīgo iedzīvotāju skaitu 2004. gadā.

³⁵ Pensiju plānu ienesīgums – pensiju plānu gada darbības rezultāta attiecība pret pensiju plānu pārskata gada katrā ceturtā aritmētiski vidējo aktīvu summu.

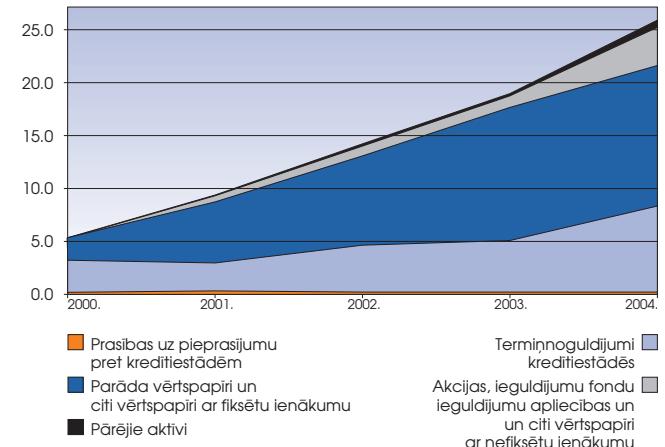
³⁶ Latvijas Republikas Centrālās statistikas pārvaldes mājas lapā interneta www.csb.lv publicētie dati par iekšzemes kopprodukta apmēru 2004. gadā – 7 359.4 milj. latu.

brī bija 12.5 milj. latu jeb 49% no kopējiem pensiju plānu aktīviem (sk. 19. att.). Lai gan pensiju plānu līdzekļu ieguldījumu politika joprojām bija konservatīva ar nelielu ieguldījumu īpatsvaru akcijās un citos vērtspapīros ar nefiksētu ienākumu – 15% no aktīvu kopsummas 2004. gada beigās –, tomēr šādu ieguldījumu apmērs salīdzinājumā ar 2003. gada beigām bija pieaudzis četras reizes.

Ārvalstīs veiktie ieguldījumi 2004. gada beigās salīdzinājumā ar 2003. gada beigām pieauga divas reizes un gada beigās bija 5.2 milj. latu. No pensiju plānu ieguldījumiem 20.2 milj. latu jeb 79% bija izvietoti Latvijā (2003. gada 31. decembrī – 86%) (sk. 20. att.). Pārskata periodā 5% no ieguldījumiem bija ieguldīti Luksemburgā, 3% – Lietuvā, 2% bija ieguldīti starptautisko finanšu institūciju (*Nordic Investment Bank*, Eiropas Investīciju banka un Pasaules Banka) emitētajos vērtspapīros, kā arī Igaunijā, Somijā, Amerikas Savienotajās Valstīs un pārējie 4% – vēl 12 valstīs.

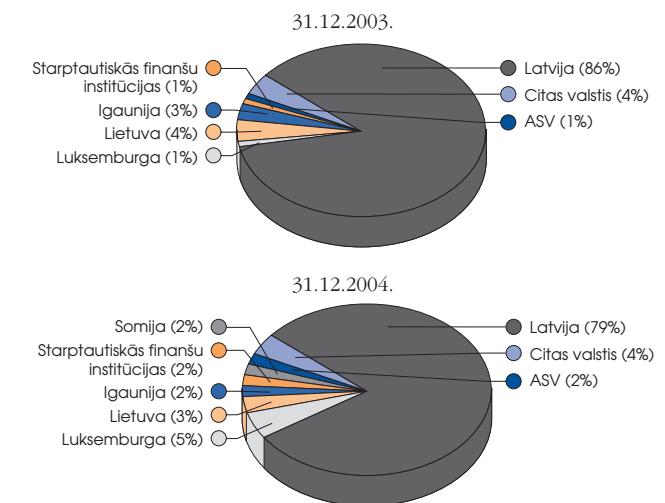
19. attēls
PENSIJU PLĀNU AKTĪVU STRUKTŪRA

(milj. latu)

20. attēls
PENSIJU PLĀNU IEGULDĪJUMU GEOGRĀFISKĀS IZVIETOJUMS

(%)

FINANŠU UN KAPITĀLA TIRGUS KOMISIJAS 2004. GADA FINANŠU PĀRSKATI

Vadības ziņojums par budžeta izpildi

Finanšu un kapitāla tirgus komisija (tālāk tekstā arī – Komisija) darbību sākusi 2001. gada 1. jūlijā saskaņā ar Finanšu un kapitāla tirgus komisijas likumu.

Pamatoties uz Finanšu un kapitāla tirgus komisijas likuma 7. pantu, Komisijas padome 2003. gada 19. decembrī ar lēmu-mu Nr. 296 apstiprināja "Finanšu un kapitāla tirgus komisijas budžetu 2004. gadam", kurā tika noteikts finansējums Komisijas darbības nodrošināšanai un šo līdzekļu izlietojums. Saskaņā ar Finanšu un kapitāla tirgus komisijas likuma Pārejas noteiku-mu 5. punktu un Komisijas padomes 2003. gada 19. decembra apstiprinātajiem "Noteikumiem par finanšu un kapitāla tirgus dalībnieku maksājumu apmēru Finanšu un kapitāla tirgus komisijas finansēšanai un pārskatu iesniegšanas kārtību 2004. gadā" finanšu un kapitāla tirgus dalībnieki veica maksājumus Komisijas finansēšanai, kā arī Komisijas darbību 2004. gadā finansēja Latvijas Banka un valsts budžets.

Komisija kārtoja grāmatvedību saskaņā ar likumu "Par grāmatvedību" un kā pilntiesīga autonoma valsts iestāde ar nošķirtu valsts mantu ievēroja Valsts kases instrukcijās noteiktos pamatprincipus.

Saskaņā ar Finanšu un kapitāla tirgus komisijas likuma 6. pantu Komisija pārskata gadā pārvaldīja Noguldījumu garantiju fondu un Apdrošināto aizsardzības fondu (tālāk tekstā arī – fondi). Lai uzskatāmi atspoguļotu Komisijas valdījumā esošo fondu līdzekļus, tie norāditi Komisijas bilance atsevišķi.

Fondu līdzekļi 2004. gadā tika ieguldīti saskaņā ar Komisijas padomes 2003. gada 7. februārī apstiprināto Noguldījumu garantiju fonda un Apdrošināto aizsardzības fonda ieguldišanas politiku un ieguldišanas kārtību, kas paredz līdzekļu ieguldišanu tikai vērtspapīru sākotnējā izvietošanā tādā valūtā, kādā veicamas izmaksas no Noguldījumu garantiju fonda un Apdrošināto aizsardzības fonda. Minētā ieguldījumu politika paredz katras fonda aktīvus vismaz 30% apmērā turēt kontā Latvijas Bankā vai ieguldīt parāda vērtspapīros, kuru dzēšanas termiņš nepārsniedz vienu gadu. 2004. gadā Komisijas valdījumā esošo fondu līdzekļi tika ieguldīti, ievērojot starp Komisiju un Valsts kasi noslēgtā liguma "Par Noguldījumu garantiju fonda un Apdrošināto aizsardzības fonda līdzekļu investēšanu Latvijas valsts iekšējā aizņēmuma vērtspapīros to sākotnējā izvietošanā" noteikumus.

Tā kā Komisija atbilst likumā "Par iepirkumu valsts vai pašvaldību vajadzībām" minētajai pasūtītāja definīcijai, tad visi Komisijas darbības nodrošināšanai nepieciešamie iepirkumi tiek veikti saskaņā ar minētā likuma normām.

Komisija 2004. gada 24. novembrī par Komisijas 2004. gada finanšu pārskatu revīziju noslēdza ligumu ar SIA "Ernst & Young Baltic", kuru pārstāvēja zvērināta revidente Diāna Krišjāne.

2004. gadā Valsts ieņēmumu dienests veica Komisijas grāmatvedības uzskaites pārbaudi. Valsts kontrole pārskata gadā nav veikusi Komisijas darbības revīzijas.

Komisijas līdzekļi

Komisijas aktīvi 2004. gada beigās bija 26 083 478 latu apmērā, no tiem 24 668 287 latus veidoja aktīvi pārvaldišanā – Noguldījumu garantiju fonda un Apdrošināto aizsardzības fonda līdzekļi. Komisijas darbība 2004. gadā tika finansēta no finanšu un kapitāla tirgus dalībnieku, valsts budžeta un Latvijas Bankas maksājumiem. Komisijas pašu kapitāls jeb tīrie aktīvi 2004. gada beigās bija 1 288 907 lati, kas, salīdzinot ar 2003. gada beigām, palielinājās par 224 224 latiem.

Komisijas darbības nodrošināšana 2004. gadā

2004. gadā Komisijas faktiskie ieņēmumi bija 2 511 230 latu apmērā jeb par 9% vairāk nekā plānotie ieņēmumi, kas tika noteikti Komisijas 2004. gada budžetā (2 299 143 lati). Komisijas izdevumi bija 2 276 656 latu apmērā, kas bija mazāki par plānotajiem izdevumiem (2 281 402 lati). Lielākos izdevumu posteņus veidoja darbinieku atalgojums un darba devēja valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas (67% no izdevumiem). Faktiskais ieņēmumu pārsniegums pār izdevumiem 2004. gadā bija 234 574 lati. 2002. un 2003. gadā Komisijas faktisko ieņēmumu apmērs bija mazāks par faktisko izdevumu apmēru, kas bija saistīts ar to, ka Komisijas izveidei un darbības uzsākšanai piešķirtie līdzekļi tika ieguldīti ilgtermiņa aktīvos un nākamo periodu izdevumos, kuru amortizācijas efekts neietekmēja naudas plūsmu, taču palielināja Komisijas faktiskos izde-vumus.

Noguldījumu garantiju fonda un Apdrošināto aizsardzības fonda pārvalde

Pārskata periodā Noguldījumu garantiju fonda ieņēmumi no kreditiestāžu un krājaizdevu sabiedrību maksājumiem bija 8 289 521 lats un Apdrošināto aizsardzības fonda ieņēmumi no apdrošinātāju maksājumiem – 269 795 lati. Noguldījumu garantiju fonda investīciju ieņēmumi bija 646 156 lati, Apdrošināto aizsardzības fonda – 47 513 lati. Kopumā šo fondu aktīvi pieaugaši par 9 250 965 latiem jeb 60%: Noguldījumu garantiju fonda aktīvi pieaugaši par 8 935 677 latiem jeb 62.4%, bet Apdrošināto aizsardzības fonda aktīvi pieaugaši par 315 288 latiem jeb 28.5%. 2004. gada beigās Noguldījumu garantiju fonda tirie finansiālie aktīvi bija 23 246 682 lati un Apdrošināto aizsardzības fonda – 1 421 605 lati.

Pārskata periodā Komisija izvietoja fondu līdzekļus īstermiņa Latvijas valsts iekšējā aizņēmuma vērtspapīros. 2004. gada beigās no kopējā fondu vērtspapīru portfelē 24% bija izvietoti ilgtermiņa vērtspapīros, pārējā līdzekļu daļa – īstermiņa vērtspapīros. Noguldījumu garantiju fonda vērtspapīru portfelī 23% veidoja ilgtermiņa vērtspapīri, pārējo daļu – īstermiņa vērtspapīri, savukārt Apdrošināto aizsardzības fonda vērtspapīru portfelī tie bija attiecīgi 41% un 59%. Noguldījumu garantiju fonda aktīvu ienesīgums 2004. gadā bija 3.50%, bet Apdrošināto aizsardzības fonda aktīvu – 3.86%, kas tika noteikts kā attiecīgā fonda 2004. gada investīciju ieņēmumu (saņemto un uzkrāto) summas dalijums ar attiecīgā fonda vidējo aktīvu vērtību 2004. gadā.

Finanšu un kapitāla tirgus
komisijas priekšsēdētājs

Uldis Cērps

2005. gada 8. aprīli

Bilance (latos)

AKTĪVI

	Skaidrojuma Nr.	31.12.2004.	31.12.2003.
FONDU AKTĪVI			
ILGTERMĪŅA IEGULDĪJUMI		5 681 452	5 695 626
Fondu ieguldījumi vērtspapīros	3	5 681 452	5 695 626
APGROZĀMIE LĪDZEKĻI		18 986 835	9 721 696
Norēķini par prasībām (debitori)		2 370 284	1 779 290
Tirgus dalībnieku saistības pret fondiem	5	2 370 220	1 779 207
Norēķini ar administratoriem par garantēto atlīdzību izmaksām	2	64	83
Fondu ieguldījumi vērtspapīros	3	16 616 395	7 942 148
Naudas līdzekļi		156	258
FONDU AKTĪVI KOPĀ		24 668 287	15 417 322
KOMISIJAS AKTĪVI			
ILGTERMĪŅA IEGULDĪJUMI	4	171 491	258 284
Nemateriālie ieguldījumi		55 026	45 476
Pamatlīdzekļi		98 942	145 196
Kapitālieguldījumi nomātajos pamatlīdzekļos		17 287	36 870
Avansa maksājumi par ilgtermiņa ieguldījumiem		236	30 742
APGROZĀMIE LĪDZEKĻI		1 243 700	823 909
Krājumi		942	45
Norēķini par prasībām (debitori)		403 136	204 626
Tirgus dalībnieku saistības pret Komisiju	6	400 445	199 014
Norēķini par pārējām prasībām		2 287	4 107
Norēķini par prasībām pret personālu		404	782
Norēķini par nodokļiem	7	-	723
Nākamo periodu izdevumi	8	12 498	12 125
Naudas līdzekļi		827 124	607 113
KOMISIJAS AKTĪVI KOPĀ		1 415 191	1 082 193
AKTĪVI KOPĀ		26 083 478	16 499 515

No 35. lapas līdz 42. lapai sniegtie skaidrojumi ir šo finanšu pārskatu neatņemama sastāvdaļa

Bilance (latos)

PASĪVI

	Skaidrojuma Nr.	31.12.2004.	31.12.2003.
FONDU PASĪVI			
PAŠU KAPITĀLS	9	24 668 287	15 417 322
Fondu tīrie finansiālie aktīvi (izpildes rezultāts)		24 668 287	15 417 322
KREDITORI		-	-
FONDU PASĪVI KOPĀ		24 668 287	15 417 322
KOMISIJAS PASĪVI			
PAŠU KAPITĀLS	9	1 288 907	1 064 683
Komisijas tīrie aktīvi (izpildes rezultāts)		1 288 907	1 064 683
UZKRĀJUMI		113 595	-
Uzkrājumi atvaiļinājumiem		113 595	-
KREDITORI		12 689	17 510
Norēķini ar piegādātājiem	10	12 689	17 341
Norēķini par darba samaksu un ieturējumiem		-	69
Sanemtie avansi Komisijas finansēšanai		-	100
KOMISIJAS PASĪVI KOPĀ		1 415 191	1 082 193
PASĪVI KOPĀ		26 083 478	16 499 515

No 35. lapas līdz 42. lapai sniegtie skaidrojumi ir šo finanšu pārskatu neatņemama sastāvdaļa

Finanšu un kapitāla tirgus
komisijas priekšsēdētājs

Uldis Cērps

Finanšu daļas
vadītāja

Rita Vanaga

2005. gada 8. aprīli

Ieņēmumu un izdevumu pārskats (latos)

	Skaidrojuma Nr.	2004	2003
IEŅĒMUMI			
AR KREDĪTIESTĀŽU UN KRĀJAIZDEVU SABIEDRĪBU			
UZRAUDZĪBU SAISTĪTIE IEŅĒMUMI	1 532 184	1 204 567	
Latvijas Bankas maksājumi	960 000	1 200 000	
Kreditiestāžu maksājumi	566 320	-	
Krājaizdevu sabiedrību maksājumi	5 864	4 567	
AR APDROŠINĀŠANAS UZRAUDZĪBU SAISTĪTIE IEŅĒMUMI	740 876	649 453	
Dzīvības apdrošināšanas sabiedrību maksājumi	42 314	32 944	
Pārējo apdrošināšanas sabiedrību maksājumi	698 562	616 509	
AR VĒRTSPAPĀRĀ TIRGUS UN PENSIJU FONDU			
UZRAUDZĪBU SAISTĪTIE IEŅĒMUMI	218 227	235 558	
Valsts budžeta dotācijas	100 000	150 000	
Vērtspapārā tirgus dalībnieku un privāto pensiju fondu maksājumi	118 227	85 558	
Vērtspapārā tirgus dalībnieku maksājumi	94 424	66 605	
Privāto pensiju fondu maksājumi	23 803	18 953	
Pārējie ieņēmumi ¹	19 943	1	
IEŅĒMUMI KOPĀ	2 511 230	2 089 579	
IZDEVUMI			
Darba algas un pārējie maksājumi darbiniekiem		(1 539 638)	(1 485 469)
Darba algas un pārējie maksājumi darbiniekiem	11	(1 268 430)	(1 225 698)
Valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas		(271 208)	(259 771)
Darbinieku apdrošināšana	12	(91 702)	(82 960)
Personāla profesionālā pilnveide un komandējumi		(88 601)	(67 381)
Telekomunikācijas un informācija		(39 691)	(35 820)
Sabiedrības informēšanas un ārējās un iekšējās komunikācijas izdevumi		(17 246)	(17 615)
Uzturēšanas un saimnieciskie izdevumi		(216 873 ²)	(71 147)
Profesionālie pakalpojumi		(6 982)	(41 682)
Dalība starptautiskajās organizācijās		(41 304 ³)	(9 195)
Uzkrājumi atvaiņojumiem		(113 595)	-
Kapitālo ieguldījumu nolietojums/amortizācija, izslēgšana	4	(22 206)	(24 021)
IZDEVUMI KOPĀ	(2 177 838)	(1 835 290)	
Ieņēmumu pārsniegums pār izdevumiem	333 392	254 289	
Izdevumi Komisijas izveidei un darbības uzsākšanai	4, 13	(98 818)	(296 773)
REZULTĀTS	234 574	(42 484)	

No 35. lapas līdz 42. lapai sniegtie skaidrojumi ir šo finanšu pārskatu neatņemama sastāvdaļa

Finanšu un kapitāla tirgus
komisijas priekšsēdētājs

Uldis Cērps

Finanšu daļas
vadītāja

Rita Vanaga

2005. gada 8. aprīli

¹ Procentu ieņēmumi par lidzekļu atlīkumu Komisijas norēķinu kontā.

² Posteņa izmaksas palielinājās sakarā ar telpu nomas maksājuma veikšanu no Komisijas kārtējā gada budžeta (145 026 lati). Par laiku līdz 2004. gada 9. janvārim telpu nomas maksājums tika veikts 2001. gadā kā priekšapmaksas no Komisijas izveides un uzsākšanas budžeta.

³ Posteņa izmaksas palielinājās sakarā ar obligātās dalības maksas veikšanu Eiropas Savienības organizācijās, kurās dalība, sākot ar 2004. gada 1. maiju, Eiropas Savienības jaunajām dalībvalstīm bija obligāta.

⁴ 2003. gadā uzkrājumi atvaiņojumiem netika veidoti.

Naudas plūsmas pārskats (latos)

	Skaidrojuma Nr.	2003	2002
IEŅĒMUMI			
AR KREDĪTIESTĀŽU UN KRĀJAIZDEVU SABIEDRĪBU			
UZRAUDZĪBU SAISTĪTIE IEŅĒMUMI	1 371 064	1 204 177	
Latvijas Bankas maksājumi	960 000	1 200 000	
Kreditiestāžu maksājumi	405 472		
Krājaizdevu sabiedrību maksājumi	5 592	4 177	
AR APDROŠINĀŠANAS UZRAUDZĪBU SAISTĪTIE IEŅĒMUMI	711 532	623 964	
Dzīvības apdrošināšanas sabiedrību maksājumi	38 707	32 100	
Pārējo apdrošināšanas sabiedrību maksājumi	672 825	591 864	
AR VĒRTSPAPĀRĀ TIRGUS UN PENSIJU FONDU			
UZRAUDZĪBU SAISTĪTIE IEŅĒMUMI	207 261	215 374	
Valsts budžeta dotācijas	100 000	150 000	
Vērtspapārā tirgus dalībnieku un privāto pensiju fondu maksājumi	107 261	65 374	
Vērtspapārā tirgus dalībnieku maksājumi	85 192	48 507	
Privāto pensiju fondu maksājumi	22 069	16 867	
Pārējie ieņēmumi ⁵	19 843	100	
IEŅĒMUMI KOPĀ	2 309 700	2 043 615	
IZDEVUMI			
Darba algas un pārējie maksājumi darbiniekiem	(1 540 219)	(1 486 148)	
Darba algas un pārējie maksājumi darbiniekiem	(1 269 011)	(1 226 376)	
Valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas	(271 208)	(259 772)	
Darbinieku apdrošināšana	(91 678)	(82 962)	
Personāla profesionālā pilnveide un komandējumi	(87 386)	(70 767)	
Telekomunikācijas un informācija	(41 329)	(30 940)	
Sabiedrības informēšanas un ārējās un iekšējās komunikācijas izdevumi	(17 072)	(20 770)	
Uzturēšanas un saimnieciskie izdevumi	(220 439) ⁶	(71 086)	
Profesionālie pakalpojumi	(11 309)	(38 142)	
Dalība starptautiskajās organizācijās	(39 805) ⁷	(9 159)	
IZDEVUMI KOPĀ	(2 049 237)	(1 809 974)	
INVESTĪCIJU DARBĪBA			
Kapitālās iegādes	(40 452)	(40 780)	
INVESTĪCIJU DARBĪBA KOPĀ	(40 452)	(40 780)	
Naudas līdzekļu izmaiņas pārskata perioda laikā	220 011	192 861	
Naudas līdzekļu atlikums pārskata perioda sākumā	607 113	414 252	
Naudas līdzekļu atlikums pārskata perioda beigās	827 124	607 113	

No 35. lapas līdz 42. lapai sniegtie skaidrojumi ir šo finanšu pārskatu neatņemama sastāvdaļa

Finanšu un kapitāla tirgus
komisijas priekšsēdētājs

Uldis Cērps

Finanšu daļas
vadītāja

Rita Vanaga

2005. gada 8. aprīli

⁵ Skatit 1. parindī.

⁶ Skatit 2. parindī. Telpu nomas izdevumi 2004. gadā bija 148 625 lati.

⁷ Skatit 3. parindī. Dalības Eiropas Savienības organizācijās izdevumi 2004. gadā bija 35 898 lati.

Pašu kapitāla izmaiņu pārskats (latos)

	Komisijas izveides un darbības uzsākšanas budžeta izpilde	Komisijas finansēšanas budžeta izpilde	Komisijas pašu kapitāls (tīrie aktīvi)	Noguldījumu garantiju fonda tīrie finansiālie aktīvi	Apdrošināto aizsardzības fonda tīrie finansiālie aktīvi	Fondu pašu kapitāls (tīrie finansiālie aktīvi)
Skaidrojuma Nr.						
Izpildes rezultāts						
31.12.2002.	438 904	700 911	1 139 815	7 644 979	857 578	8 502 557
Pamatlīdzekļu nolietojums/ izslēgšana, kas attiecināts uz izpildes rezultātu	1	-	(32 648)	(32 648)	-	-
Pārskata perioda izpildes rezultāts	(296 773)	254 289	(42 484)	6 666 026	248 739	6 914 765
Izpildes rezultāts						
31.12.2003.	142 131	922 552	1 064 683	14 311 005	1 106 317	15 417 322
Pamatlīdzekļu nolietojums/ izslēgšana, kas attiecināts uz izpildes rezultātu	1, 4	-	(10 350)	(10 350)	-	-
Pārskata perioda izpildes rezultāts	(98 818)	333 392	234 574	8 935 677	315 288	9 250 965
Izpildes rezultāts						
31.12.2004.	43 313	1 245 594	1 288 907	23 246 682	1 421 605	24 668 287

No 35. lapas līdz 42. lapai sniegtie skaidrojumi ir šo finanšu pārskatu neatņemama sastāvdaļa

Finanšu un kapitāla tirgus komisijas priekšsēdētājs

Uldis Cērps

Finanšu daļas vadītāja

Rita Vanaga

2005. gada 8. aprīli

Finanšu pārskatu skaidrojumi

Finanšu un kapitāla tirgus komisija izveidota un darbojas saskaņā ar Finanšu un kapitāla tirgus komisijas likumu. Komisijas darbības mērķis ir veicināt ieguldītāju, noguldītāju un apdrošināto personu interešu aizsardzību un finanšu un kapitāla tirgus attīstību un stabilitāti.

1. Komisijas grāmatvedības politika

Pārskatu sagatavošanas pamats

Finanšu pārskati tika sagatavoti, pamatojoties uz 2004. gada 30. novembra Ministra kabineta noteikumos Nr. 999 "Valsts un pašvaldību budžeta iestāžu gada pārskatu sagatavošanas kārtība" norādītajiem pamatprincipiem.

Pārskata periodā un iepriekšējos pārskata periodos izmantotie grāmatvedības principi tika piemēroti konsekventi, izņemot atvaiņījumu izdevumu uzskaiti. Uzkrāšanas princips atvaiņījuma izdevumu uzskaitei pirmo reizi tika piemērots, sākot ar 2004. gadu. Pārskata perioda finanšu pārskatos uzkrātās atvaiņījuma izmaksas atspoguļotas ieņēmumu un izdevumu pārskata posteņi "Uzkrājumi atvaiņījumiem".

Komisija atspoguļoja visus aktīvus un saistības, tajā skaitā Noguldījumu garantiju fonda un Apdrošināto aizsardzības fonda aktīvus un saistības, vienā kopējā bilancē. Komisija atspoguļoja visus Komisijas finansēšanas ieņēmumus un izdevumus un Noguldījumu garantiju fonda un Apdrošināto aizsardzības fonda ieņēmumus un izdevumus vienā kopējā ieņēmumu un izdevumu pārskata.

Kā atsevišķi skaidrojumi finanšu pārskatiem tika sagatavoti arī Noguldījumu garantiju fonda un Apdrošināto aizsardzības fonda naudas plūsmas pārskats un ieņēmumu un izdevumu pārskats.

Par Komisijas izveides un darbības uzsākšanas budžeta izpildi finanšu pārskatos tika iekļauts atsevišķs skaidrojums. Komisijas darbības sākumā iegādātie aktīvi tika izmantoti Komisijas darbības nodrošināšanai, tāpēc šie aktīvi tika iekļauti Komisijas kopējā bilancē.

Finanšu pārskatu sagatavošanas principi

Finanšu pārskati tika sagatavoti, lietojot šādus grāmatvedības principus:

- Finanšu pārskati, izņemot naudas plūsmas pārskatu, tika sagatavoti saskaņā ar uzkrāšanas principu. Tas paredz, ka darījumus un notikumus finanšu pārskatos atzīst periodā, kad tie notiek, neatkarīgi no tā, kad tiek veikti norēķini. Ieņēmumi tiek noteikti, pamatojoties uz likumā noteiktajiem Latvijas Bankas un valsts budžeta maksājumiem, kā arī pamatojoties uz finanšu un kapitāla tirgus dalībnieku saimnieciskajām operācijām, par ko tiek iesniegti pārskati par veicamajiem maksājumiem. Izdevumi tiek atzīti, kad tie radušies, t.sk. uzkrātās atvaiņījumu izmaksas atbilstoši darbinieku nostrādātajam periodam. Atvaiņījumu uzkrātās izmaksas tiek noteiktas katram darbiniekam par apmaksājamajām atvaiņījuma dienām, kas uzkrātas līdz kalendārā gada 31. decembrim, kā arī par daļu no atvaiņījuma pabalsta, kas ir proporcionāla uzkrāto atvaiņījuma dienu skaitam.
- Aktīvi tiek atzīti iegādes vērtibā. Aktīvus grāmato to iegādes datumā vai nu samaksātās naudas, vai tās ekvivalentu summā, vai arī citā pirkšanas atlīdzības patiesajā vērtibā, kurai pieskaitītas jebkuras citas uz aktīva iegādi tieši attiecināmas izmaksas.
- Darījumi un citi notikumi tiek atspoguļoti saskaņā ar darījuma būtības principu, kas nosaka, ka darījumi un notikumi jāuzskaita un jāuzrāda atbilstoši to saturam un ekonomiskajai būtībai, nevis tikai to juridiskajai formai.
- Finanšu pārskati tiek sagatavoti, ievērojot darbības nepārtrauktības pieņēmumu.

Ilgtermiņa ieguldījumi

Ilgtermiņa ieguldījumi tika atzīti saskaņā ar Finanšu ministrijas instrukcijā "Valsts (pašvaldības) budžeta iestāžu, pašvaldību budžetu grāmatvedības uzskaites instrukcija" noteiktajiem pamatprincipiem. Ilgtermiņa ieguldījumiem piemērotas pamatlīdzekļu nolietojuma normas saskaņā ar Ministru kabineta 2001. gada 6. marta noteikumiem Nr. 96 "Noteikumi par budžeta iestāžu pamatlīdzekļu nolietojuma normām", kas paredz šādas nolietojuma likmes (procenti gadā):

• skaitlošanas iekārtām un to aprīkojumam • pārējiem pamatlīdzekļiem	35%; 20%.

Pamatlīdzekļu aprēķinātais nolietojums tika iekļauts Komisijas ieņēmumu un izdevumu pārskatā, izņemot no budžeta iestādēm (Apdrošināšanas uzraudzības inspekcijas, Vērtspapīru tirgus komisijas, Noguldījumu garantiju fonda pārvaldes) 2001. gada 1. jūlijā pārņemtos pamatlīdzekļus, kuru nolietojums Komisijas bilancē samazināja pamatlīdzekļu bilances vērtību un Komisijas pašu kapitālu (tiros aktīvus). Šādu metodiku paredz "Noteikumi par budžeta iestāžu pamatlīdzekļu nolietojuma normām", jo attiecīgajās budžeta iestādēs pamatlīdzekļu vērtība tika iekļauta izmaksās to iegādes brīdī, veidojot pašu kapitālu par šo vērtību pamatlīdzekļu fondu. Komisija pamatlīdzekļiem aprēķina nolietojumu, līdz to atlikusī vērtība sasniedz 5 latus.

Kapitālieguldījumiem nomātajos pamatlīdzekļos tiek piemērotas šādas amortizācijas likmes (procenti gadā):

• drošības sistēmām	33%;
• telpu apdarei	20%.

Kapitālieguldījumiem nomātajos pamatlīdzekļos aprēķinātais nolietojums/amortizācija tika iekļauts ieņēmumu un izdevumu pārskatā.

Vērtspapīri

Komisijas valdījumā esošie vērtspapīri tiek turēti līdz termiņa beigām. Ilgtermiņa vērtspapīru novērtēšanai tiek izmantota faktiskās procentu likmes amortizācijas metode. Īstermiņa vērtspapīru novērtēšanai tiek izmantota lineārā diskonta amortizācijas metode.

Norēķini par prasībām

Komisija stingri rūpējas par savlaicīgu saistību izpildi. Šaubīga debitora rašanās gadījumā debitors tiek izslēgts no bilances posteņa "Norēķini par prasībām (debitori)", samazinot Komisijas ieņēmumus tajā pārskata periodā, kura laikā tas tiek izslēgts. Pārskata periodā Komisija nav izslēgusi no prasībām debitoru parādus.

2. Noguldījumu garantiju fonda un Apdrošināto aizsardzības fonda ieņēmumu un izdevumu faktiskā izpilde un naudas plūsma (latos)

Lai aizsargātu apdrošināto intereses, ar 2002. gada 6. decembrī apstiprināto lēmumu Nr. 322 "Par izmaksu veikšanas kārtību no Apdrošināto aizsardzības fonda likvidējamās apdrošināšanas akciju sabiedrības "AK Alianse" bankrota gadījumā" Komisijas padome noteica kārtību izmaksām no Apdrošināto aizsardzības fonda un tālāko līdzekļu izmantošanas apdrošināšanas atlīdzību izmaksām uzraudzību likvidējamās apdrošināšanas akciju sabiedrības administratoram. Aizsargājot apdrošināto intereses, apdrošināšanas atlīdzības personām izmaksātas no Apdrošināto aizsardzības fonda šis sabiedrības bankrota gadījumā kopsummā 8 607 latu apmērā (2003. gadā – 6 588 lati, 2004. gadā – 2 019 lati).

	Ieņēmumu un izdevumu faktiskā izpilde 2004. gada	Ieņēmumu un izdevumu faktiskā izpilde 2003. gada
IEŅĒMUMI		
Ieņēmumi Noguldījumu garantiju fondā	8 289 521	6 263 766
Kredītiestāžu maksājumi	8 283 228	6 258 796
Krājaizdevu sabiedrību maksājumi	6 293	4 970
Ieņēmumi Apdrošināto aizsardzības fondā	269 795	215 915
Dzīvības apdrošināšanas sabiedrību maksājumi	38 839	34 674
Pārējo apdrošināšanas sabiedrību maksājumi	230 956	181 241
Investīciju ieņēmumi	693 668	441 672
Noguldījumu garantiju fondā	646 156	402 260
Apdrošināto aizsardzības fondā	47 512	39 412
IEŅĒMUMI KOPĀ	9 252 984	6 921 353
IZDEVUMI		
Atlīdzību izmaka no Apdrošināto aizsardzības fondā	(2 019)	(6 588)
IZDEVUMI KOPĀ	(2 019)	(6 588)
REZULTĀTS	9 250 965	6 914 765
 NAUDAS PLŪSMA		
	Naudas plūsma 2004. gadā	Naudas plūsma 2003. gadā
FINANSĒŠANA		
Maksājumi Noguldījumu garantiju fondā	7 714 154	5 182 573
Kredītiestāžu maksājumi	7 707 891	5 179 138
Krājaizdevu sabiedrību maksājumi	6 263	3 435
Maksājumi Apdrošināto aizsardzības fondā	254 150	204 706
Dzīvības apdrošināšanas sabiedrību maksājumi	33 191	35 362
Pārējo apdrošināšanas sabiedrību maksājumi	220 959	169 344
NAUDAS PLŪSMA NO FINANSĒŠANAS	7 968 304	5 387 279
INVESTĪCIJU DARBĪBA		
Ieguldījumu (pieaugums)/samazinājums	(8 517 645)	(5 798 453)
Parāda vērtspapīru (pieaugums)/		
samazinājums Noguldījumu garantiju fondā	(8 221 144)	(5 523 775)
Parāda vērtspapīru (pieaugums)/		
samazinājums Apdrošināto aizsardzības fondā	(296 501)	(274 678)
Investīciju ieņēmumi	551 239	377 933
Procentu maksa Noguldījumu garantiju fondā	506 840	341 328
Procentu maksa Apdrošināto aizsardzības fondā	44 399	36 605
NAUDAS PLŪSMA NO INVESTĪCIJU DARBĪBAS	(7 966 406)	(5 420 520)
IZDEVUMI		
Atlīdzību izmaka no Apdrošināto aizsardzības fondā	(2 000)	(6 671)
IZDEVUMI KOPĀ	(2 000)	(6 671)
NAUDAS PLŪSMAS REZULTĀTS	(102)	(39 912)
Naudas līdzekļu atlikums pārskata perioda sākumā	258	40 170
Naudas līdzekļu atlikums pārskata perioda beigās	156	258

3. Ieguldījumi vērtspapīros

Šajā postenī tika atspoguļoti iepirktie Latvijas valsts iekšējā aizņēmuma vērtspapīri. Ilgtermiņa vērtspapīru vērtība bilancē tika atspoguļota to amortizētās iegādes vērtībā. Īstermiņa vērtspapīru vērtība bilancē tika atspoguļota to vērtībā, kas iegūta, lineāri amortizējot diskontu.

Fondu ieguldījumi bija izvietoti Latvijas valsts vērtspapīru emisijās ar šādiem raksturlielumiem:

Fondu ieguldījumu terminstruktūra 2004. gada 31. decembrī

Emisijas Nr.	Emisijas datums	Dzēšanas datums	Gada ienesīguma likme (%)	Nominālvērtība (latos)	Bilances vērtība (latos)
LV0000580017	14.02.2003.	14.02.2013.	4.89	3 785 000	3 995 081
LV0000570034	08.05.2002.	08.05.2007.	5.18	1 618 300	1 647 035
LV0000560035	29.08.2003.	29.08.2006.	3.97	38 900	39 336
				5 442 200	5 681 452
Emisijas Nr.	Emisijas datums	Dzēšanas datums	Gada ienesīguma likme (%)	Nominālvērtība (latos)	Bilances vērtība (latos)
LV0000540813	17.11.2004.	17.11.2005.	3.68	84 300	81 631
LV0000540805	08.10.2004.	07.10.2005.	3.73	3 203 500	3 114 047
LV0000540771	04.06.2004.	03.06.2005.	3.61	3 191 000	3 143 479
LV0000540763	23.04.2004.	22.04.2005.	3.87	3 685 200	3 642 452
LV0000532083	17.12.2004.	17.06.2005.	3.48	730 500	718 834
LV0000532075	22.10.2004.	22.04.2005.	3.77	2 246 900	2 221 043
LV0000532067	06.08.2004.	04.02.2005.	3.58	3 707 600	3 694 909
				16 849 000	16 616 395

Fondu ieguldījumu terminstruktūra 2003. gada 31. decembrī

Emisijas Nr.	Emisijas datums	Dzēšanas datums	Gada ienesīguma likme (%)	Nominālvērtība (latos)	Bilances vērtība (latos)
LV0000580017	14.02.2003.	14.02.2013.	4.89	3 785 000	4 004 740
LV0000570034	08.05.2002.	08.05.2007.	5.18	1 618 300	1 651 449
LV0000560035	29.08.2003.	29.08.2006.	3.97	38 900	39 437
LV0000540755	03.12.2003.	03.12.2004.	3.62	717 800	694 272
LV0000540748	24.09.2003.	24.09.2004.	3.49	1 047 100	1 020 811
LV0000540730	06.08.2003.	06.08.2004.	3.14	1 590 300	1 560 681
LV0000540722	07.05.2003.	07.05.2004.	3.18	3 000 700	2 967 612
LV0000532026	22.10.2003.	23.04.2004.	3.31	1 680 500	1 663 181
LV0000532018	02.07.2003.	02.01.2004.	2.85	35 600	35 591
				13 514 200	13 637 774

Vērtspapīru bilances vērtībā iekļautais uzkrātais ienākums pārskata perioda beigās bija sadalīts šādi:

	31.12.2004.	31.12.2003.
Noguldījumu garantiju fonda uzkrātais ienākums	411 809	322 649
Apdrošināto aizsardzības fonda uzkrātais ienākums	30 995	32 166
	442 804	354 815

4. Ilgtermiņa ieguldījumi

Nemateriālie ieguldījumi	Pamatlīdzekļi			Kapitāl- ieguldījumi nomātajos pamatli- dzekļos	Avansa maksājumi par ilgtermiņa ieguldī- jumiem	Kopā	
	Licences un dator- programmas	Skait- ļošanas un biroja tehnika	Transporta līdzekļi				
Bilances vērtība 31.12.2003. 45 476	62 660	15 036	67 500	36 870	30 742	258 284	
Iegādāts pārskata periodā	3 452	26 635	-	2 261	432	9 622	
Pārvērtēts	-	57	-	1 536	-	1 593	
Norakstīts vai izņemts no darbības	-	(22 308)	-	(16 754)	-	(39 062)	
Pārcelsts ⁸	40 128	-	-	-	(40 128)	-	
31.12.2004.	89 056	67 044	15 036	54 543	37 302	236	263 217

Nolietojums

Pārskata periodā	34 030	45 245	5 907	22 084	20 015	-	127 281
Norakstīto pamatlīdzekļu nolietojums	-	(20 515)	-	(15 040)	-	-	(35 555)
31.12.2004.	34 030	24 730	5 907	7 044	20 015	-	91 726
Bilances vērtība 31.12.2004.	55 026	42 314	9 129	47 499	17 287	236	171 491

Ilgtermiņa ieguldījumu kustība 2004. gadā, kas norāda izdevumu apmēra atspoguļošanu ieņēmumu un izdevumu pārskatā un pašu kapitāla pārskatā:

Aprēķinātais nolietojums	Norakstīs vai izņemts no darbības, izslēdzot uzkrāto nolietojumu	Pārvērtēts	Iegāde (apmaiņa garantijas laikā)	Kopā
Kapitālo ieguldījumu nolietojums/ amortizācija, izslēgšana, kas iekļauta ieņēmumu un izdevumu pārskatā	117 262	1 581	-	(1 929)
Pamatlīdzekļu nolietojums/ izslēgšana, kas tieši attiecināts uz izpildes rezultātu	10 019	1 924	(1 593)	-
	127 281	3 505 ¹⁰	(1 593)	(1 929)
				127 264

2004. gada 31. decembrī avansa maksājumi par ilgtermiņa ieguldījumiem bija veikti 236 latu apmērā – par Komisijas grāmatvedības programmas pilnveidošanu.

Pamatlīdzekļi, kuru nolietojums Komisijas bilancē samazināja pamatlīdzekļu bilances vērtību un Komisijas pašu kapitālu (tīros aktīvus), 2004. gada 31. decembrī bija 21. To atlikusi vērtība 2004. gada 31. decembrī ir 7 243 lati, no tās nolietojums 7 178 latu apmērā atspoguļosies nākamajos pārskata periodos.

To pamatlīdzekļu, kuru atlikusī vērtība līdz to lietošanas beigām paliek nemainīga – 5 lati katram pamatlīdzeklim –, skaits Komisijā ir 989.

⁸ Šajā rindā atspoguļota konkrēto aktivu vērtību iekļaušana ilgtermiņa ieguldījumu sastāvā, izslēdzot iepriekšējā un pārskata periodā veikto avansa maksājumu summu par šiem ilgtermiņa ieguldījumiem.

⁹ Komisijas kapitālo ieguldījumu nolietojuma/amortizācijas izslēgšanas kopsumma veidojas no ilgtermiņa ieguldījumu, kas iegādāti par Komisijas izveides un darbības uzsākšanas budžeta līdzekļiem (skat. 13. skaidrojumu), nolietojuma 94 708 latu apmērā un pārējo pamatlīdzekļu nolietojuma, to vērtības izmaiņām un izslēgšanas 22 206 latu apmērā (skat. Komisijas ieņēmumu un izdevumu pārskatu).

¹⁰ Norakstīts un no darbības izņemto ilgtermiņa ieguldījumu vērtība veidojas kā norakstītās sākotnējās vērtības un norakstītā nolietojuma starpība.

5. Tirgus dalībnieku saistības pret fondiem

Šajā postenī tika atspoguļotas finanšu un kapitāla tirgus dalībnieku saistības pret Noguldījumu garantiju fondu un Apdrošināto aizsardzības fondu par 2004. gada 4. ceturksni un 2003. gada 4. ceturksni.

	31.12.2004.	31.12.2003.
Tirgus dalībnieku saistības pret Noguldījumu garantiju fondu	2 295 400	1 720 032
Kredītiestāžu saistības	2 293 840	1 718 502
Krājaizdevu sabiedrību saistības	1 560	1 530
Tirgus dalībnieku saistības pret Apdrošināto aizsardzības fondu	74 820	59 175
Dzīvības apdrošināšanas sabiedrību saistības	12 867	7 219
Pārējo apdrošināšanas sabiedrību saistības	61 953	51 956
	2 370 220	1 779 207

6. Tirgus dalībnieku saistības pret Komisiju

Šajā postenī tika atspoguļotas finanšu un kapitāla tirgus dalībnieku saistības pret Komisiju pārskatā norādītajā datumā attiecīgi par 2004. gada 4. ceturksni un 2003. gada 4. ceturksni.

Finanšu un kapitāla tirgus segmentu saistības pret Komisiju:

	31.12.2004.	31.12.2003.
Kredītiestāžu saistības	160 848	-
Krājaizdevu sabiedrību saistības	1 577	1 305
Dzīvības apdrošināšanas sabiedrību saistības	12 407	8 800
Pārējo apdrošināšanas sabiedrību saistības	189 321	163 584
Ieguldījumu pārvaldes sabiedrību saistības	16 454	11 792
Ieguldījumu brokeru sabiedrību saistības	8 385	4 837
Latvijas Centrālā depozitārija un Rīgas Fondu biržas saistības	4 901	3 878
Privāto pensiju fondu saistības	6 552	4 818
	400 445	199 014

7. Norēķini par nodokļiem

Nodokļa veids	Atlikums 31.12.2003.	Aprēķināts pārskata periodā	Samazināts obligāto iemaksu aprēķins	Samaksāts pārskata periodā	Atlikums 31.12.2004.
Valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu (obligātās iemaksas) saistības/(pārmaksa)	-	375 294	(2 012)	(373 282)	-
Iedzīvotāju ienākuma nodokļa saistības/(pārmaksa)	(723)	286 685	-	(285 962)	-
	(723)	661 979	(2 012)	(659 244)	-

Obligāto iemaksu aprēķins samazināts saskaņā ar Valsts ieņēmumu dienesta datiem par darba īemēju obligāto iemaksu objektu, kas pārsniedz Ministru kabineta noteikto obligāto iemaksu objekta maksimālo apmēru.

8. Nākamo periodu izdevumi

	31.12.2004.	31.12.2003.
Priekšapmaka par telpu nomu līdz nākamā perioda 9. janvārim	3 599	4 110
Programmnodrošinājuma abonentmaksa	3 404	3 164
Periodiskā literatūra	2 125	2 177
Biedra naudas maksājumi	-	1 499
Citi nākamo periodu izdevumi	3 370	1 175
	12 498	12 125

9. Pašu kapitāls

Šajā postenī tika atspoguļoti Komisijas tīrie aktīvi (budžeta izpildes rezultāts) un Komisijas pārvaldījumā esošo fondu tīrie finansiālie aktīvi (izpildes rezultāts). To kustība skaidrota "Pašu kapitāla izmaiņu pārskatā" un tā skaidrojumos.

10. Norēķini ar piegādātājiem

Šajā postenī tika atspoguļoti parādi par pārskata gadā Komisijai piegādātajiem materiāliem un pakalpojumiem pārskatā norāditajā datumā.

11. Darba algas un pārējie maksājumi darbiniekiem

Šajā postenī tika atspoguļots Komisijas darbinieku atalgojums un atlidzības par noteikta darba veikšanu Komisijā. Padomes locekļu atalgojuma izdevumi no kopējiem atalgojumiem ir 17.18%. Komisijā 2004. gada beigās strādāja 89 darbinieki, amata vietas Komisijā gada beigās bija 89.

	2004	2003
Darba alga un pārējie maksājumi darbiniekiem	1 268 430	1 225 698
t.sk. Komisijas padomes locekļu atalgojums	218 179	211 215
t.sk. Konsultatīvās finanšu un kapitāla tirgus padomes locekļu atalgojums	3 250	-
Vidējais darbinieku skaits gada	91	88
t.sk. Komisijas padomes locekļu skaits	5	5
t.sk. Konsultatīvās finanšu un kapitāla tirgus padomes locekļu skaits	4	-

12. Darbinieku apdrošināšana

Komisijas darbinieku apdrošināšanas faktiskie izdevumi:

	2004	2003
Dzīvības apdrošināšana ar uzkrājuma veidošanu	67 402	60 399
Veselības apdrošināšana	20 356	17 051
Nelaimes gadījumu apdrošināšana	3 944	5 510
	91 702	82 960

Saskaņā ar Komisijas padomes lēmumu apstiprināto "Komisijas darbinieku veselības apdrošināšanas, apdrošināšanas pret nelaimes gadījumiem un dzīvības apdrošināšanas ar uzkrājumu veidošanu kārtību" 2004. gadā Komisija ir veikusi tās darbinieku apdrošināšanu, t.sk. to darbinieku dzīvības apdrošināšanu ar uzkrājuma veidošanu, kuri nostrādājuši finanšu un kapitāla tirgus uzraudzības iestādēs ne mazāk kā piecus gadus, kā arī visu Komisijas amatpersonu dzīvības apdrošināšanu ar uzkrājuma veidošanu.

13. Komisijas izveides un darbības uzsākšanas budžeta izdevumi

Komisija tās izveidei un darbības uzsākšanai piešķirtos līdzekļus pabeidza izlietot 2002. gadā. 2004. gada ieņēmumu un izdevumu pārskatā iekļautas izmaksas 4 110 latu apmērā par telpu nomu, par ko maksājums tika veikts avansā 2001. gadā par 2.5 gadiem no Komisijas izveides un darbības uzsākšanas līdzekļiem. Tāpat ieņēmumu un izdevumu pārskatā iekļautas izmaksas par aprēķināto nolietojumu 94 708 latu apmērā ilgtermiņa ieguldījumiem, kas veikti no Komisijas izveides un darbības uzsākšanas līdzekļiem. Šie izdevumi kopsummā 98 818 latu apmērā tika atspoguļoti nošķirti pārskata perioda ieņēmumu un izdevumu pārskatā, un to rezultāts ir iekļauts Komisijas budžeta izpildē. 2003. gada ieņēmumu un izdevumu pārskatā iekļautas izmaksas par telpu nomu 169 861 lata apmērā un par aprēķināto nolietojumu 126 912 latu apmērā.

14. Komisijas darbībai nozīmīgi līgumi

2000. gada 5. decembrī tika noslēgts līgums starp Latvijas Banku un SIA "Drave" par telpu nomu nekustamajā īpašumā Kungu ielā 1, Rīgā uz 10 gadiem, kurš starp Komisiju un SIA "Drave" pārjaunots 2001. gada 2. augustā. Komisijas telpu nomas izdevumu summa ceturksnī ir 68 493 ASV dolāri (gadā 273 972 ASV dolāri). Komisijai rakstveidā vienojoties ar iznomātāju, līgums var tikt izbeigs pirms termiņa. Komisijai nav nodoma izbeigt līgumu.

15. Tiesvedība un prasības

Komisija, pildot Finanšu un kapitāla tirgus komisijas likumā noteiktās funkcijas, savā uzraudzības darbībā var tikt iesaistīta tiesas procesos. Finanšu pārskatu parakstīšanas brīdī Komisija kā atbildētājs bija iesaistīta vienā mantiska rakstura tiesas prāvā. Administratīvajā rajona tiesā 2004. gada 18. martā sākta tiesvedība, pamatojoties uz fiziskās personas pieteikumu Administratīvajai rajona tiesai ar lūgumu atcelt Komisijas padomes 2004. gada 16. janvāra lēmumu Nr. 4 un piedzīt no Komisijas par labu fiziskajai personai 19 027 latus. Komisijas padome uzskata, ka šis lēmums pieņemts pamatoti un pieteikums tiesai ir pilnībā noraidāms. Pirmās instances tiesa lēma par labu Komisijai. Kaut arī fiziskā persona tiesas nolēmumu ir pārsūdzējusi apelācijas kārtībā, Komisija uzskata, ka iespējamais apelācijas tiesas spriedums Komisijai būs labvēlīgs.

REVIDENTU ZINOJUMS

Latvijas Republikas Saeimai

Mēs esam veikuši Finanšu un kapitāla tirgus komisijas (turpmāk tekstā – Komisija) 2004. gada finanšu pārskatu, kas atspoguļoti no 5. līdz 17. lappusei, revīziju. Revidētie finanšu pārskati ietver Komisijas 2004. gada 31. decembra bilanci, 2004. gada ieņēmumu un izdevumu pārskatu, naudas plūsmas pārskatu, pašu kapitāla izmaiņu pārskatu un skaidrojumus. Par šiem finanšu pārskatiem ir atbildīga Komisijas vadība. Mēs esam atbildīgi par atzinumu, ko izsakām par šiem finanšu pārskatiem, pamatojoties uz mūsu veikto revīziju.

Mēs veicām revīziju saskaņā ar Starptautiskās grāmatvežu federācijas izdotajiem Starptautiskajiem revīzijas standartiem. Šie standarti nosaka, ka mums jāaplāno un jāveic revīzija tā, lai iegūtu pietiekamu pārliecību par to, ka finanšu pārskatos nav būtisku kļūdu. Revīzija ietver finanšu pārskatos norādito summu un citas finanšu pārskatos ietvertās informācijas pamatojuma pārbaudi izlases veidā. Revīzija ietver arī pielietoto grāmatvedības principu un nozīmīgu vadības izdarito pieņēmumu, kā arī vispārēju finanšu pārskatu saturu izvērtējumu. Uzskatām, ka veiktā revīzija ir devusi pietiekamu pamatojumu mūsu atzinuma izteikšanai.

Mūsuprāt iepriekš minētie finanšu pārskati sniedz skaidru un patiesu priekšstatu par Finanšu un kapitāla tirgus komisijas finansiālo stāvokli 2004. gada 31. decembrī, tās darbības rezultātiem un naudas plūsmu 2004. gadā saskaņā ar Latvijas Republikas Valsts kases instrukcijās noteiktajiem grāmatvedības pamatprincipiem, ko piemēro Finanšu un kapitāla tirgus komisija.

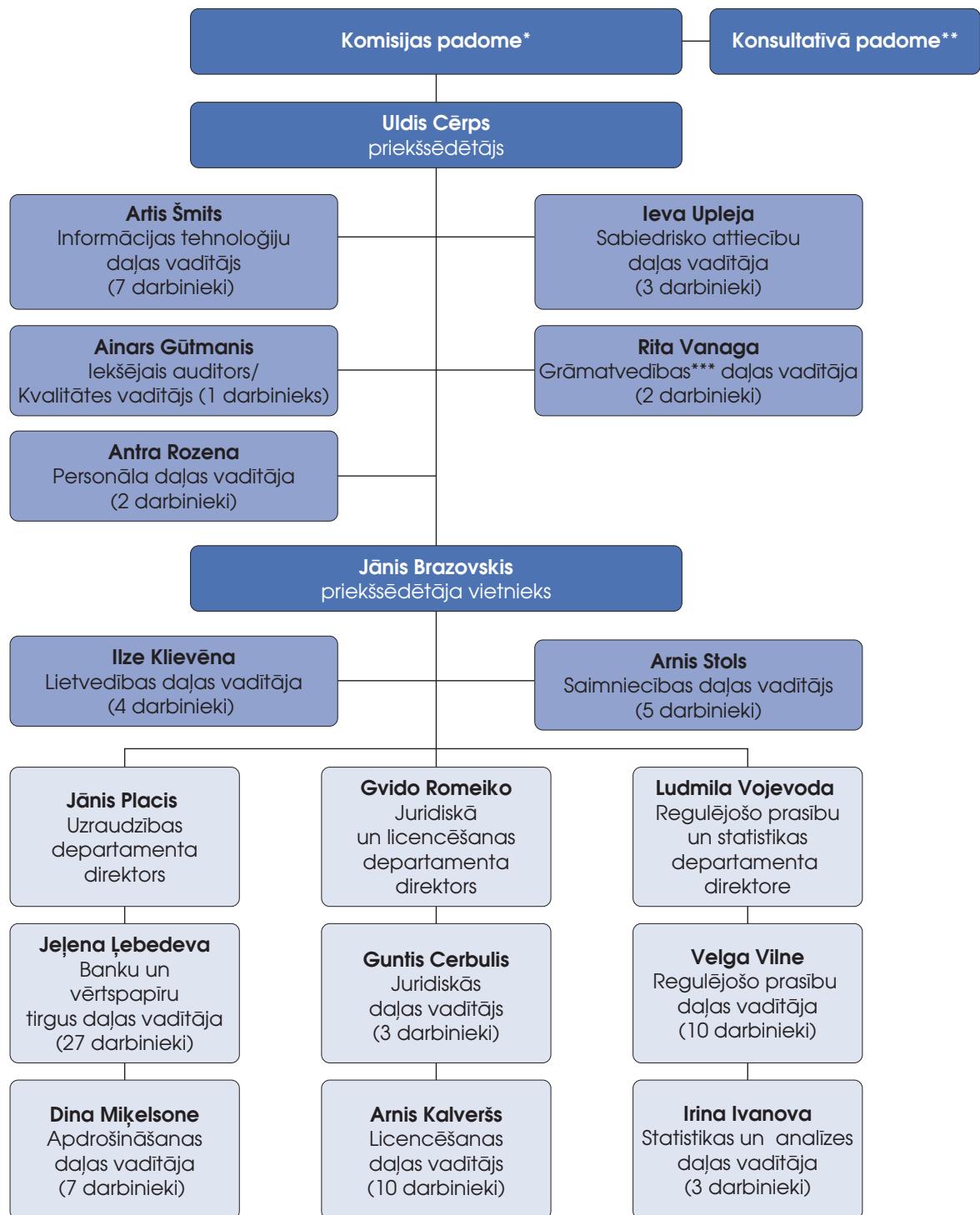
SIA "Ernst & Young Baltic"
Licence Nr. 17

Diāna Krišjāne
Personas kods: 250873-12964
Valdes priekšsēdētāja
LR zvērināta revidente
Sertifikāts Nr. 124

Rīgā,
2005. gada 8. aprīli

FINANŠU UN KAPITĀLA TIRGUS KOMISIJAS STRUKTŪRA

* Padome sastāv no pieciem padomes locekļiem: Komisijas priekšsēdētāja, viņa vietnieka un trim padomes locekļiem, kas vienlaikus ir arī Komisijas departamentu direktori.

** Konsultatīvo padomi uz paritātes principa pamata veido Komisijas pārstāvji un finanšu un kapitāla tirgus dalībnieku sabiedrisko organizāciju (profesionālo biedrību) vadītāji.

*** No 2005. gada 3. janvāra - Finanšu daļa.

Kontakti:
Finanšu un kapitāla tirgus komisija
Kungu ielā 1, Rīgā, LV-1050
Tālr. 777 4800
Fakss 722 5755
www.fktk.lv
Visu finanšu un kapitāla tirgus dalībnieku saraksts publicēts
Komisijas mājas lapā internetā.